

No. 12-tas Telefonas Dial 5-1094 WORCESTER, MASS. 23-ą KOVO (MARCH) 1940 M. Kaina 5 Centai VOL. XXI

PRANCUZIJOS KABINETAS ATSIŠTATYDINO; PAUL REYNAUD ORGANIZUOJA NAUJĄ

Paryžius, kovo 20. — Prancūzijos ministrų pirmininkas Eduard Daladier su visu savo kabinetu atsistatydino, po triukšmingo posėdžio Parlamente, kur buvo svarstoma karo eiga ir pareikšta vyriausybei pasitikėjimas 239 balsais prieš 1, o susilaikiusių nuo balsavimo buvo 300. Visi ministrai, trumpai pasitarę, nuvyko į Elisee Rumus ir įteikė savo atsistatydinimus prezidentui Albertui Lebrun. Prezidentas priėmė ministrų atsistatydinimą, tuoj pradėjo tartis su Senato ir Atstovų Rumų pirmininkais. Lebrun padėjojė ministrams už sąžiningą bendradarbiavimą per beveik dvejų metų laiką, prašė ministrų eiti savo pareigas, kol bus paskirtas naujas ministrų kabinetas. Iš atsistatydinusių ministrų buvo 13 radikalai - socialistai, 5 nepriklausomi, 3 republikonai. ORGANIZUOJA NAUJĄ KABINETĄ Paul Reynaud, prancūzų finansų ministras yra nuskirtas naujo kabineto suorganizavimui, kad pakeisti premiero Eduardo Daladierio kabinetą. Sakoma, kad Paul Reynaud yra vienas iš darbščiausių, reališkiausių ir gabiųjų žmogumi visoje Prancūzijoje, todėl ir neabejojama apie jo pasekas.

LIETUVOS PREKINIAI TRAUKINIAI KURSUOJA Į SSSR IR ATGAL

KAUNAS. — Nuo pereinū metų gruodžio 15 d. iki š. m. sausio 27 d. Maskvoje vyko derybos tarp Lietuvos ir SSSR dėl susisiekimo tarp šių dvejų valstybių sutvarkymo. Lietuvos delegacijai vadovavo Geležinkelio direktorius inž. Augustaitis. Susitarta ir pasirašyti susitarimai dėl 1) tiesioginio keleivių susisiekimo traukiniais tarp Lietuvos ir Sovietų Sąjungos, apimančių Latviją, 2) dėl prekių tiesioginio gabenimo iš Lietuvos į Sov. Sąjungą ir iš Sovietų Sąjungos į Lietuvą, apimančių Latviją, ir 3) dėl Sovietų Sąjungos prekių tranzito per Lietuvą į Vakarų Europą. Pirmasis greitis keleivinis traukinys Kaunas-Maskva paleistas vasario 5 d. Greitieji traukiniai pratęsimi į abi puses: nuo Kauno į Vakarų Europą ir nuo Maskvos į Tolimuosius Rytus. Tokiu būdu nuo šiol per Lietuvą eina tiesioginis greitis susisiekimas nuo Berlyno iki pat Vladivostoko. Pasienio stotys yra: Kena (Vilniaus srityje) iš Lietuvos pusės ir Gudagoja — Sovietų Sąjungos pusėje. — Taip pat šiomis dienomis pradeda kursuoti ir prekiniai traukiniai tiesiai iš Lietuvos į SSSR ir iš SSSR į Lietuvą. Prekių perdavimo punktai mūsų prekėms ir prekių tranzitui, einantiems į Lietuvą. Prekių perdavimo punktai mūsų prekėms ir prekių tranzitui, einantiems į SSSR pietų sritis, nuskirti Varėnos ir Stasų geležinkelio stotyse. Kaikuriems techniškams tranzito klausimams baigti nuo vasario 15 d. Maskvoj prasidės tolimesni pasitarimai.

VELIAUSIOS ŽINIOS IŠ LIETUVOS

KAUNAS, kovo 19 d. Lietuvos vokiečių repatriacija šiemet neaktuali. — Įvykusioje Rygos Baltijos užsienių reikalų ministrų konferencijoje užgirta iki šiolinė neutralumo politika ir, vykdant praėjusios konferen-

SKANDINAVŲ ŠALYS NUSILENKĖ PRIEŠAIS VOKIETIJĄ

Londonas. — Anglų premieras Neville Chamberlainas (kovo 19-tą) pasakė parlamentui daug įdomių dalykų. Chamberlainas išėjo prieš tuos, kurie kritikuoja taktinius derybų, kad Suomijai nesuteikta reikiamos pagalbos. Jis įrodė faktą, kad taktininkai buvo prisiruošę pasiųsti Suomijon 100,000 ar daugiau kareivių, bet Vokietijos grubojimai Skandinavijos šalims sudraskė šiuos planus. Taipgi jis pareiškė, kad Britanija ir Francūzija nesiduos stumiamos į pavojingą militarią avantiurą. Jos pačios pasirinks momentą, kai jų atakos bus priešui skaudžios. Kaslink Hitlerio ir Mussolinio konferencijos, įvykusios pirmadienį, tai Chamberlain pasakė: jiedu galėjo nutarti ką norėję; sąjunginingai yra prisiruošę visus priešus veiksmus atremti. Kalbant apie Suv. Valstijų pasiuntinio Welleso kelionę Chamberlain paaiškino: jis Welles, gaugiau pastebėti britų ir francūzų pasiryžimą grumtis su naciais iki juos įveiks. Iš Chamberlaino kalbos atrodė, kad sąjunginai yra pasiryžę vest karą prieš Vokietiją iki "hitlerizmas bus nušluotas nuo žemės paviršiaus".

SOVIETŲ RUSIJA SKALDO SKANDINAVŲ ŠALIŲ SOLIDARIŠKUMĄ

MASKVA, kovo 22. — Maskva viešai per savo spaudą pareiškė skandinavų šalims — Suomijai, Švedijai ir Norvegijai, kad jos nekonferuotų ir jokios apsigynimo sąjungos netvėrtų. To patarimo nepaisant, Sovietai darysą žygius, kad prievartos keliu tą sutartį suardyti. Sulig bolševikų išvedžiojimų,

Linksmu Velyku Visiems!

cijos Tabinne nutarima apie ukišką trų valstybių bendradarbiavimą, sudarytas konkretus planas glaudesniai veikimui.

VELIAUSIOS ŽINIOS

HELSINKIS. — Iš čia apiktikriai šaukinama, kad Suomijos kariuomenė turėjusi nuostolių (nukautaisiais, dingusiais ir sužeistaisiais) apie 56,000 kareivių ir apie 2,500 karininkų. Nukautųjų 15,700; dingusiųjų 15,500; sunkiai sužeistųjų 14,000.

BERLYNAS. — Vokietijos nacių laikraščiai paskelbė, kad girdi, Hitleris susitarė su Mussolinu, kad jei bus tikro reikalo, Italija stos Vokietijai į talką prieš Angliją ir Prancūziją. Ir, be to, prie Berlyno-Romos ašies prisidės ir Maskva. Tuo būdu susidarysianti nenugalima jėga.

VASINGTONAS. — Suv. Valstijų kongresas apleido Varšuvą ir grįžo Berlyną. Mat, vokiečių vyriausybė išleido naują patvarkymą, kuris sulig kurio reikalavimas, kad visi užružėniniai atstovai tuojau apleistų Varšuvą.

MASKVA. — Komunistų jaunųjų laikraštis, "Komsomolskaja Pravda" įtaria Suv. Valstijas Yankee imperializme, kurios esą nori Puerto Rico padaryti savo laivyno baze, iš kur galėtų kontroliuoti ir Šiaurinės ir Pietinės Amerikos susisiekimą.

ISTANBUL, (Turkijoje). — Anglai inžinieriai įsijusę dirba prie Bagdado geležinkelio. Vokiečių Kaizeris taipgi stengsis tą Berlyno - Bagdado geležinkelį praversti. Bėgy dvejų mėnesių geležinkelis bus baigtas ir eis iš Bagdado į Mosul, o paskui ir toliau.

ROMA. — Šiomis dienomis rusų užružėnių reikalų komisaras Molotovas išvyko Berlyną del Romos-Berlyno ašies sustiprinimo. Hitleris deda pastangas, kad kaip nors sugretintų Mussolini su Stalinu ir tokiu būdu norisi Staliną apsukti apie fašistinę Romos-Berlyno ašį.

MASKVA. — Sovietinės Rusijos vyriausybė užprotestavo priešais Suomiją, ir patarė jai nedaryti jokių apsigynimo sutarčių su Skandinavijos valstybėmis, apie kurias buvo užsimitės Suomijos užsienių reikalų ministras Tanner savo kalboje. Sovietai sako, kad tokia sutartis būtų kenksminga Rusijai ir priešinga neseniai pasirašytai taktikai.

Bet Suomijos vyriausybė, tą rusų protestą atmetė, paaiškindama, kad ji priešinga sovietams sutarčių nedaro.

KAUNAS, kovo 19 d. Priim-

EINA GANDAI APIE HITLERIO SIULOMAS TAIKOS IŠLYGAS

Vatikano Miestas. — Iš čia ateina gandai, kad Hitleris siūlęs taktininkams taikos planus. Su jaisiais pirmiausiai supažindinęs diktatorius — Staliną su Mussolinu, o paskui ir Suv. Valstijų pasiuntiniu Sumner Welles pateikęs. Tie Hitlerio siulomi taikos punktai skamba sekančiai: 1) Bendras ir vienu kartu nusiginclavimas; 2) Sudarymas nepriklausomos su Varšuva kaip sostine; Gdynia bus Lenkijos uostas, o Dancige lenkai gaus laisvas uosto teises; 3) Čekai, slovakai ir vengrai sudarys trilybę valstybę sąjungoje su Vokietija; 4) Austrija pasiliks Vokietijoje; 5) Vokietija turi gauti prarastas kolonijas 25 metų bėgy; 6) Dunojaus srities federacija, kurią globos Vokietija ir Italija; 7) Užtikrinimas Balkanų šalių sienų; 8) Absoliuti tikybos laisvė, panaikinimas trijų barjerų; 9) Laisva prekyba po karą; 10) Ypatingos privilegijos Italijos prekybai Džibuti uoste, taipgi laisvas keliavimas Suez kanalu, ir 11). Nauji, palankūs italams įstatymai Tunisijoje. Matote, planai, kad baigti europinį karą jau pagaminti ir paskelbti spaudoje, tik bėda, kad ne Roma ir ne Berlynas prie tų jų "taikos" planų nenori prisipažinti, ir sakosi, kad jie nieko apie tai nežino.

ANGLAI BOMBARDUOS BALTIKOS PAJURIO VOKIEČIŲ ORO IR VANDENS BAZES

LONDONAS, kovo 22. — Iš čia ateina žinios, kad anglai yra nutarę sprogdinti vokiečių visų pajurių submarinų, vandens ir oro laivynų bazes, amunicijos sandelius ir laivų budavojimo staitgas. Šiomis dienomis anglų 49 milžiniški bombardierai puolė Vokietijos salą Sylt, ir ją bombardavo septynių ar devynių valandų laike, padarydami milžiniškus nuostolius. Sakoma, kad anglai padegė ir susprogdino orlaivų angaras ir amunicijos sandelius. Taip baisiai trenksmai vyko, kad net Danijos gyventojai persigando.

ti Mussolini su Stalinu ir tokiu būdu norisi Staliną apsukti apie fašistinę Romos-Berlyno ašį.

MASKVA. — Sovietinės Rusijos vyriausybė užprotestavo priešais Suomiją, ir patarė jai nedaryti jokių apsigynimo sutarčių su Skandinavijos valstybėmis, apie kurias buvo užsimitės Suomijos užsienių reikalų ministras Tanner savo kalboje. Sovietai sako, kad tokia sutartis būtų kenksminga Rusijai ir priešinga neseniai pasirašytai taktikai.

Bet Suomijos vyriausybė, tą rusų protestą atmetė, paaiškindama, kad ji priešinga sovietams sutarčių nedaro.

KAUNAS, kovo 19 d. Priim-

Bet vis gi iš 49 anglų bombardierių tiktai 48 tesugrįžo namo, kas reiškia, kad vieno neteko. Sakoma, kad anglų orlaiviai aptankysią ir Pabaltijos jūros kraštus, iš jų ir Klaipėdos oro ir submarinų bazes, kurias jie ten tuojau įsirengė po Klaipėdos atėmimo iš Lietuvos.

BERLYNAS. — Iš Berlyno ateina žinios, kad vokiečiai bailsai įnirto ant anglų už jų sprogdinimus, ir todėl iš 20 į 21-mą kovo dieną, vokiečių bombardierai, visu Skotijos pajuriu puolė anglų laivyną ir ten sakosi paskandinę virš 40,000 tonų anglų prekybinių ir kariškų laivų.

tas naujas svarbus darbo rikiavimo įstatymas. Visi piliečiai bus aprūpinti naudingų darbų. — Vilniuje sulaukytas Plečkaitis.

PARYŽIUS. — Militariškas tribunolas teisia 44 komunistų atstovus už "šalies išdavystę". Teisiamieji komunistai nenori tokio teismo turėti, jie reikalauja balsuotojų "teismo", kurie juos išbalsavo į parlamento vietas.

MASKVA, kovo 19 d. Molotovas priėmė Lietuvos pasiuntinį L. Natkevičių ir ilgesniame pasikalbėjime aptarė Lietuvą ir SSSR liečiančius reikalus.

BERLYNAS, kovo 19 d. Lietuvos Vokietijos prekybos derybos sėkmingai tęsiasi. Velykoms daroma pertrauka.

SUTAUPYKITE PINIGŲ

kada Jus Finansuosite Savo Kitą Karą

Reikia tik išsirinkti automobilį, kurį norite iš bile pardavėjo ir tada ateiti pas The Morris Plan del pinigų jį nupirkti.

- 1. Musų kainos mažesnės
2. Duodame laiko iki 24 mėnesių atmokėti
3. Nėra jokių smulkmenų. Nėra Griežtų Reikalavimų. Nereikia Pasirašytojų

PIRKITE SAVO KARĄ GRYNAIS PINIGAIS

Worcester Morris Plan Banking Co. 30 Franklin Street Worcester, Mass.

linkėjimas... ro, susisieki... adėti korespa... — prieš V... nepamiršti s... etuvį, kad j... ir kas vėli...

epasisekimų vieni akci... neteko vilties, kiti nete... rybės. Per keletą me... drovei nepavyko net su... seimams dalyvių kvoru... et pačiam likvidavimui... netikėtų kliūčių: Ben... atraukta į teismą.

vos Atstatymo B-vės... sakoma, jau belikę tik... . Byla sutrukdė ir tuos... anti ir B-vę likviduoti. Jei... B-vė pavyktų likviduo... alimus jos turto likučius... džiams parduotųjų akcijų... kiekvienai akcijai tektų... 50 centų. (\$18,000.00... lygu 50c.)...

tuos centus išsidalintu... jų nė vienas nepraľobtu... tuo labiau nepajustume... 1) kad jų suma, iki... mės, dar sumažės; 2) juos... tyti dar susidarys dau... laidų ir 3) kaštuos daug... ir pinigų 36,000 akcijų... persiuntinėti. Ir davęs... ar šimtą dolerių, o dabar... tik kelis centus — akci... tiek susigraus, susi... kad jam širdį skaudės... bus gyvas! Aš esu akci... ir aš taip jausčiausi!

tuos centus paaukoti... turiam tikslui Lietuvoj... niam Fondui, keliui iš... į Vilnių, ar geriausiai... mo Pilies Bokštui Vil... Gedimino kalne atremon... Juk Lietuvos Atstatymo... akcijos (šėrai) buvo akci... perkamos — Lietuvai at... Dėl ko, tad, už tuos lie... neįmanžinti ką nors Lie... kas būtų simbolinga... amžiaus?!

amžiams?!

amžiams?!

amžiams?!

amžiams?!

KOKIA TARYBA YRA REIKALINGA AMERIKOS LIETUVIAMS

ieku vaisin...
ietuvos, o su...
siduoda už...
ktai \$1.00

qaitės
in

paivairinti...
is vaisiniai...
nkte su už...
s, atskirai

ETUVIS
RCESTER

O. Shalle...
Per S. M...

Vasario

s, kurie sup...
varkos ir va...
statų reikim...

Jusų veikim...
tatai, Mes...
galime dēli...

omnis neis...
sąlygomis...
ote išaugin...

da paskelb...
es konferen...
rikulturoje...

le, mēne, t...
Jus, ne tik...
zicijose lyg...

ir įvairūs...
lįja sveikas...
uvių tauti...

tabu, kad t...
itimo sport...
krepšinin...

valstybes...
tropos pime...

atijoje J...
sam pasau...
prastai gab...

nievėnas...
usu gabum...
tik susist...

udencijoje...
siddžiūvū...
turiu miš...

laimėjimus...
agos teism...

Vilnių dū...
Net sveika...
lenkai ir...

ino išmint...
gdamas, k...
gai pergy...

Amerikos lietuvių gyvenimo...
dai yra labai atsilikę nuo šių...
modernių laikų ir todėl abel...
Amerikos lietuvių progres...
labai suvargo ir atrodo lig...
Dail. Rimšos piešinys "Gy...
nimo Mokykla". Jeigu Ame...
kos lietuviai nori ką gero at...
kti, tai yra būtinas reikalas...
vyti reformas nuo pat pagrin...
Priešingai elgianties, gali...
sulig tos patarlės: "Kas ne...
psta prisitaikyti prie gyveni...
tas miršta".

Nuo senų laikų pas Amerikos...
tuvius yra įsigyvenus mada...
kti konferencijas ir beveik...
uose atsitikimuose tos konfe...
ncijos esti be jokių studijavi...
planų pirm konferencijos...
nferencijos atsirado pas Ame...
os lietuvius apie 30 metų at...
kada lietuviai pradėjo laiky...
sauliunus. Karčiūminkai, no...
dami padaryti sau biznio, pa...
stai šaukdavo konferencijas...
(mitingus), ir dažnai be j...
reikalo ir tverdavo pašelpi...
s draugijas su tikslu, kad tos...
augios laikytų susirinkimus...
s karčiūmoje, kur paprastai...
s karčiūminkas budavo pir...
minkas arba išdininkas.

Mes pilnai pagerbiam musų...
tūny tvertas organizacijas ir...
augias, nors kartais jos buvo...
vertos ne delto, kad jų reikē...
del delto, kad biznio aplinky...
to reikalavo. Tuomi pačiu...
rtu, mēs, jaunesnēs kartos...
Amerikos lietuviai, pasimokinę...
savo senesnių veikėjų gerų...
rbų ir jų klaidų, turėtume pa...
tyti tinkamas reformas ir...
radėti gyventi prisitaikant...
Amerikos moderniško gy...
nimo.

Faktas yra, kad per pastaruos...
10 metų Amerikos lietuvių...
tingai tautiniai nusiteikimū...
ninių—veikėjų buvo šaukiami...
daug konferencijų ir kai...
ios buvo gana skaitlingos...
su apgailestavimu reikia pa...
tyti tiesos žodį, kad visos to...
nferencijos ir rinktos "tary...
baigė savo gyvavimo die...
tuojas po konferencijos...
ek vėliau, tilpdavo laikraš...
ose nutarimų protokolai ir...
nutarimai lik šalnose užpulti...
dai, greitai suvsydavo, taip...
omnis neis...
sąlygomis...
ote išaugin...

da paskelb...
es konferen...
rikulturoje...

le, mēne, t...
Jus, ne tik...
zicijose lyg...

ir įvairūs...
lįja sveikas...
uvių tauti...

tabu, kad t...
itimo sport...
krepšinin...

gerus rezultatus. Kitaip sakant,
žmonės, kurie nori ką gero pa...
daryti, turi turėti pagrindinį...
mokslą. Taip, pasaulyje yra bu...
vę keletas genijų, kurie be mok...
slo atsiekė didelius darbus, bet...
pas lietuvius rodos tokių genijų...
ne daug yra, ir ant galo, tie ge...
nėjai, išradėjai, kada norėjo pr...
plėsti savo išradimo produktus,
tai jie turėjo patys gauti tam...
savo darbui specialistus.

Todel aišku, kad iš musų lie...
tuvii, kurie išsilavinę koki prak...
tiška amatą, s akysime zecie...
riaus darba, arba laikraščiuose...
korektas daryti arba ir buti r...
daktoriais, bet jie toli gražu n...
ra specialistai šių dienų moder...
ninio gyvenimo. Kiekvienas pr...
tingas redaktorius tą gerai ži...
no ir, kad jo laikas yra labai už...
imtas del ekonominių aplinky...
bių, jie dirba gal per ilgus va...
randas ir t.t.

Todel yra aišku, kad tokius...
planus gali padaryti tik įvairūs...
specialistai, kurie sutiktų pa...
švesti savo liuoslaikį tokiam id...
jos darbui. Prie to tie specia...
listai gali pasikviesti įvairių...
mokslo šakų profesorius ir gauti...
iš jų tinkamus ir svarbius pa...
tarimus. Tai tik tada bus geri...
ir naudingi planai, ir tik tokie,
autoretingi planai sudarys pla...
čios visuomenės pasitikėjimą.

Amer. Lietuviams Reikia Ekonominės Tarybos

Aišku, kad Amerikos lietu...
viai turi savais reikalais dau...
giau rupintis, ypatingai ekono...
miniais reikalais. Tūkstančiai...
asmenų, kurie sulaukė virš 50...
metų, šiandien yra keblij pad...
dėty, ir Tamsta nežina, kada...
pats busi toji pačioji bėdōj. Spau...
dos ir kultūriniai reikalai mir...
nai prašo pagelbos, bet niekas...
jos duoti negali, nes ekonominės...
aplinkybės stovi ant kelio.

Todel mano pasiūlymas yra,
kad Amerikoje būtų sudaryta A...
MERIKOS LIETUVIŲ EKONO...
MINĖ TARYBA. Į tokią Tarybą...
turėtų įeiti tokie asmenis, kurie...
sutiktų pasidabuoti be atlygi...
nimo ir tokią Tarybą turėtų su...
sidėti iš sekančių profesijų ar...
amatų: gydytojas, dantistas, ju...
ristas, agronomas, dailininkas,
vaistininkas, elektros inžinie...
rius, architektas, mechanikos in...
žinierius, kemikas - inžinierius,
matininkas, ukininkas, mekani...
kas, mašinistas ir įrankių dirb...
ėjas, visų laikraščių bendradar...
biai, kurie svarsto dienos klau...
simus, žurnalistas, dvasiškis,
mokytojas, biznieriūs, slaugė...
studentas (universiteto) ir kiti...
ir inžinierijos, bei ukės specia...
listai.

Čia pirmas klausimas gali puti...
ai akin, kur gausi tuos visus as...
menis? — Taip, tų visų profesij...
ų žmonės randasi tarpe Ameri...
kos lietuvių ir kitų specialistų,
kurie čia nesuminėti. Man ro...
dos, kad tokią komisiją galėtų...
prirengti ką gero, tinkamo ir...
naudingo Amerikos lietuviams,
ir tada tokiam prirengtam pla...
nui būtų galima ir apsimokėti...
šaukti konferenciją.

Ką Lietuva Galėtų Prie To Pridėti?

Lietuva per paskutinius pen...
kiolika metų, laikas nuo laiko,
mūs amerikiečius aplankė per...
savo žymesnius asmenis, bet...
kartais iš Lietuvos atvykdavo ir...
tokis jau "kraitis" kaip Lietu...
va, kad ir po šiai die...
nai jo nėra kur dēli. Todel ar...
nebutų gerai, kad Lietuva tur...
dama apie trečdajį savo tautos...
šiaurinėj Amerikoje, atsiųstų po...
rą savo gabių profesorių į virš...
minėtą AMERIKOS LIETUVIŲ...
EKONOMINĖ TARYBĄ, t. y. u...
tulam ir tinkamam laikui. Čia...
butų proga Lietuvos profesio...
riams susipažinti su Amerikos...
lietuvių gyvenimu ir tas kartu...
gal padarytu geresnius kelius...
biznio sumetimais tarp Ame...
kos ir Lietuvos. Svarbu, kad...
tokie profesoriai būtų ekono...
mio mokslo vyrai, kurių pas mus...
lietuvius yra didelis trukumas.

Tai yra viena suglaustoj for...
mų dalis iš Amerikos Lietuvių...
Sąjungos projekto, kuris yra...
prirengiamas kurimui Amerikos...
lietuvių centru. Tame projekte...
man tenka dirbti jau kelintas...
metas, surenkant įvairių kultū...
ringų tautų šarės Amerikos ku...
rybą. Jeigu susidarytų tokią...
tarybą, tai nielai jai pateiktū...
visą savo suplanuotą projektą...
ir gal jį rastų reikalo patobul...
inti ar ką pakeisti, ar pasinaudoti...
bent kaikiuriais mano planais.

Tokie planai - projektai rei...
kalauja daug studijavimo ir rei...

Velyku Mintys

Krikščionims Velykų šventės...
yra pačios svarbiosios, nes Kris...
taus atsikėlimas iš numirusių...
buvo ir yra tas pagrindinis ak...
muo ant kurio rymo visas krikš...
čionių mokslas apie Kristaus die...
vybę, apie amžinąjį gyvenimą ir...
apie visų mirusiųjų atsikėlimą...
Velykų rytą krikščionių šven...
tovėse anksti suskamba varpai,
skelbdami džiaugsmingą žinią:
Kristus atsikėlė!

Prieš kelias dienas savo prie...
šų nukankintas, ant kryžiaus...
numarintas, tamsioje uoloje pa...
laidotas, budrių sargybinių sau...
gojamas, Kristus parodė dieviš...
kąją savo galią, nugalėdamas...
mirtį, savo atsikėlimu patvirtin...
damas savo mokslą ir negausi...
mą mokinių būrelui, kuris po...
Kristaus mirties buvo bėpakin...
kęs, įiebdamas nenugalimą pa...
siryžimą Jo mokslą paskleisti...
po visą pasaulį.

Antra vertus, Velykos turi...
simbolinę savo prasmę. Kris...
taus atsikėlimo įvykis jungia...
mas su gamtos pabudimu, su pa...
vasario džiaugsmu. Velykos yra...
taipgi gamtos prisikėlimo šven...
tė. Kristų prikėlė iš mirusiųjų...
Jo dieviškoji galia, o gamta žada...
gaivalingoji saulės jėga. Dieva...
žmogis parodė šmogaus nema...
rumą, kuris gludi net pačioje...
gamtoje.

Kristus per visą savo gyvenim...
ą gėra žmonėms tedarė, mokė...
žemėje teisingai gyventi, mokė...
Dievą ir artimą mylėti. Ir vis...
delto buvo žmonių apkalintas,
pasmerktas ir žiauriai nukank...
intas.

Tas rodyte rodo, kad pasaulis...
dažnai teisna ne tik blogas dar...
bus. Naujos idėjos, iki jos pri...
gyja žmonių širdyse, turi pir...
mausia daug priešų, esti perse...
kiojamos ir dažnai pasmerkia...
mos. Vis delto jos ankščiau ar...
vėliau nugalai, susilaukia trium...
fo. Ir kuo didesnė idėja, kuo...
aukštesnis idealas, tuo didesnės...
aukos jis pareikalauja. Tobu...
liausiasis Kristaus mokslas pa...
reikalavo net paties to mokslo...
Skelbėjo mirties Golgotos virš...
kalnėje. Tačiau tuo pačiu me...
tu, kada Kristaus priešai džiū...
gavo Jį nugalėję—Jis atsikėlė!
Kristaus mokslas triumfojo!...
Šis pavyzdys tebūnie vedamoji...
gyvenimo žvaigždė visiems aukš...
tesnių idealų skelbėjams ir vyk...
dytojams.

Linksmi, nors gal ir kiekvie...
nas savaip, švesdami didžiūsius...
Velykų šventes, mes, lietuviai,
pabuskime naujam gyvenimui,
pasisekime naujų jėgų didie...
siems savo uždaviniams vykdyti...
ir žinokime, kad mes — laimėsi...
me!

Atsinaujinimas

Prisikėlimas yra gražus atsi...
naujinimo, dvasinio atgimimo...
simbolis. Kaip Kristaus prisikė...
lė iš numirusių taip žmogus turi...
prisikelti, atsinaujinti kurybos,
dvasios, kultūros gyvenimu.

kalauja įvairių specialistu. Man...
norėtūsi, kad po ilgo darbo k...
gero atsikelti, o ne tik kon...
ferencijas vesti, ir galū...
galė viskas pasilieka sau taip,
kad niekas su tomis konferenci...
jomis nebori nė skaitytis. Geri...
planai - projektai sudaro ger...
rą autoritetą ir norą visiems...
prie jų dirbti.
Inž. Br. F. Simons-Simokaitis

Gabriele d'Annunzio kartą sa...
vo laiške italų rašytojai M. Se...
rao parašė: "O rinnovarsi o mo...
rire" (Arba atsinaujinti arba...
mirti). Ir rašytojas po šito šū...
kio atsinaujino; jis kurė naujų...
pasimojimų, naujos dvasios, nau...
jų formų veikalus. Jis ne kartą...
nugalėjo mirtį, atgimė, kad iš...
naujo kurtų žmogiškąsias ir...
tautiškas idėjas.

Gyvenimas tai ir yra nuolatin...
nis mūrimas ir gimimas, išsieik...
vojimas, nusidėvėjimas ir atsi...
naujinimas. Kas nebėgali atsi...
naujinti, tas yra žuvęs žmogus;
jis nieko nebesukurs.

Mūsų tautai ir buvo toki laik...
ai, kada grėsė pavojus mirti,
bet tuo pačiu metu kilo idėja:
atsinaujinti atgimti. Ir atgi...
mimo, atsinaujinimo idėjos dė...
ka šiandien esame laisvi ir ku...
riame atgimusios Lietuvos kul...
tūrą.

Kultūrinis atsinaujinimas juo...
labiau dar mums reikalingas...
Gyvename neramius politinius...
laikus, kada apskritai yra pavoj...
us kultūrai. Tokiu metu kaip...
tik reikia su pakelta energija,
su atsinaujinusia dvasia kurti...
tokią stiprią kultūrą, kurios nie...
kas ir niekad neįstengtų sunai...
kinti.

Mūsų šukis — geriau atsinau...
jinti negu mirti. Atsinaujinti...
kultūros kurybos dvasia, dvasi...
nių vertybių troškuliū, žmonišk...
kumui, tiesos meilės idėjomsis.

Kūrėjai neretai sustingsta to...
se pačiose idėjose, tose pačiose...
formose. Kartojasi tie patys...
vaizdai, ta pati forma. O kad...
jie atsinaujintų, gyventų naujos...
dvasios, naujų formų troškimu...
Tačiau ir kiekvienam žmogui...
reikalingas nuolatinis atsinauj...
nimas, dvasios apvalymas, dvasi...
sinis atgimimas.

Velykos yra tokio atgimimo...
metas. Kristus mirė dėl tiesos,
dėl žmonių, kad jie taip pat pri...
sijūrėję jo žygio gyventų ir ko...
votų dėl tiesos, dėl idėjos, dėl...
žmoniškumo. Kristaus Prisikė...
limas — tai tas žmonių kelias,
kurio jį turėtų eiti, kad žmo...
gus prisikeltų ir gyventų dieviš...
komis ir žmoniškomis idėjomis.

Nuo ketvirtosios šimtmečio V...
elykos buvo švenčiamos per a...
štuonias dienas, kuriose užginta...
buvo darba dirbti. Ilgainiui...
švenčiamųjų dienų skaičius ėjo...
mažyn, ir 1753 m. popiežius Be...
nediktas XIV parėdė, kad šven...
čiama būtų tik dvi dieni, kaip...
tai ir šiandien daroma.

KNYGOS!

- VAINIKAI — tūpsta 150 eilėraščių, suredeguotų per Liudą Gira ir 12 kitų pasižymėjusių Lietuvos poetų. 230 pusl. Kaina \$1.50
- MUSŲ ISTORIJS PRADZIAMOKSLIS — su iliustracijomis ir dviem žemėlapiams. Kieti popiero viršeliai. 16 pusl. Kaina 90c
- LIETUVIŲ KALBOS VADOVĖLIS — sutvarkė J. Murka del čia-gimių vaikų pramokt lietuvių kalbą. Iliustruota. 149 pusl. Kaina ... 65c
- VIDURINIŲ AMŽIŲ ISTORIJA — sutvarkyta iš 28-nių skyrių— V. Zaksevskio. Labai svarbi knyga tiems, kurie nori pastudijuot tų amžių istoriją. Knyga susidaro iš 220 pusl. Kaina 2.00
- NAUJŲ AMŽIŲ ISTORIJA — V. Zaksevskio. Ši knyga sutvarkyta iš 18-kos skyrių jima visą vidurinių amžių laikotarpį iki Didžiosios Prancūzų Revoliucijos. 173 pusl. Kaina ... \$2.00
- Paskaitų rinkinys ... 50c
- Pasakojimai Iš Gyvulių Gyvenimo ... \$1.00
- Dramblis Karis, (Mukerdži) ... \$1.00
- Šešėlių žmonės, Sacchetti ... 50c
- Pirmieji žmonės Mėnulyje ... \$1.40
- Juros Vilgai, 2 Tomai ... \$1.50
- Snaudžiantis Milžinas ... \$1.40
- Paslaupingas Radinys, Nikas Karteris, 63 pusl. knygelė ... 35c
- Rudolfo Valentino Gyvenimas, E. Ramond ... 50c
- Kaip Apsisaugoti Nuo Ligų, Dr. E. M. Geravičius ... 50c
- [Aukso šali, Joseph Spillman, S. J. ... 50c
- Pilsudskis, Aklanavo ... 50c
- Žydų Rinktinės Apsakos, Vertimai ... \$1.00
- Dubrovskis, Puškino ... 50c
- Mėlynoji Ranka, E. Wallace ... \$1.00
- Zuzi Soka, A. Narkevičius ... \$1.00
- Durys Šu Septyniais Užraktais, E. Wallace ... \$1.00
- Dvasios ir žmonės, Z. Lagerloff ... 50c
- Šarūnas, B. Sruoga ... 45c
- Zalaušis Miestas, P. Mašiotas ... 60c
- Šventoji Gėlė, J. Kazėno vertimas ... \$1.00
- Canterville Vaiduoklis, J. Jablonskio vertimas ... 35c
- Saulės Sunus, J. London ... 50c
- Nepaprasti Nuotikiai Arsenijaus Lupino Auksinis Trikampis ... 50c
- Vagis Džentelmenas A. Lupenas ... 75c
- Esmaičio Sakalėlis, 1928 m. laida ... \$1.00
- Esmaičio Sakalėlis, 1929 m. laida ... \$1.25
- Spindulėlis, Skaitymai mokiniams ... 75c
- Negyvoji Ganta — Oras — Vanduo — Žemė ... 35c
- Arsenijus Lupenas Prieš Sherlocką Holmes ... 75c
- Pamokslai Idėjos Broliams ... 25c

NAUJŲ KNYGŲ KATALOGAS

- 1) Demokratija, parašė Kun. D-ras Antanas Maliauskas, 198 pusl. Kaina ... 75c
- 2) Bažnyčios Istorija, parašė kun. A. Alekna, su žemėlapiu, 251 pusl. Kaina ... \$1.00
- 3) Ekspresionizmas Dailėje ir Poezijoje, parašė A. Jakštas, 20 pusl. Kaina ... 25c
- 4) Žemės savastis teologijos supratimu, parašė D-ras J. Maculevičius, 8 pusl. Kaina ... 15c
- 5) Labarybės tvarkymas kitur ir Lietuvoje, parašė Kan. K. Paltaoras, 22 pusl. Kaina ... 20c
- 6) Logikos Evoliucija, parašė A. Jakštas, 15 pusl. Kaina ... 15c
- 7) Savasties Principas ir Evoliucija, parašė D-ras S. Šultė, 36 pusl. Kaina ... 25c
- 8) Kuno Lavinimo Klausimas Lietuvoje, parašė Kar. Dineika, 13 pusl. Kaina ... 15c
- 9) Žinojimas ir Tikėjimas Fizikoje, iš rusų kalbos vertė J. Masiūnas, 16 pusl. Kaina ... 20c
- 10) Rutelių Darželis, sustatė M. Grigonis, su paveikslais, 35 pusl. Kaina ... 25c
- 11) Z. Krasinskis (1812-1869) parašė P. Kragas, 23 pusl. Kaina ... 20c
- 12) Sociologija, trumpas to mokslo vadovėlis, parašė Prof. Kun. Šaulys, 73 pusl. Kaina ... 50c
- 13) Tomas Akvinitis, jo gyvenimas, raštai ir metodas, parašė D-ras M. Reinis, 26 pusl. Kaina ... 20c
- 14) Cit, paklauskite, parinktos lietuvių poetų eilės per Liudą Gira, 190 pusl. Kaina ... 75c
- 15) Naujas Zemačių Vyskupas Pranciškus Karevičius, sutaisė Kun. A. Dambrauskas, Pustl. 84. Kaina ... 85c
- 16) Išpažinties Paslaptis, vertė B. Kasaitis, 230 pusl. Kaina ... 75c
- 17) Limpamos Ligos ir kaip nuo jų apsaugoti? Parašė D-ras A. Vileišis, 164 pusl. Kaina ... \$1.00
- 18) Gėlių Pintinė, apyskaitė, vertė Kun. V. Ambrazejus, 96 pusl. Kaina ... 40c
- 19) Marikė, parašė Vargšas, 60 pusl. Kaina ... 25c
- 20) Broliukai — Dobilėliai, patarimai ir pamokymai musų vaikams, iš vokiško perdirbo Kurpanas, 93 pusl. Kaina ... 40c
- 21) Vienuolinė Luoma arba trumpas pašaukimas kunigystin, iš angliško vertė Kun. Petras Šiauršaitis, 191 pusl. Kaina ... 75c
- 22) Planetos ir žvaigždės, parašė J. Girutis, su paveikslais, 87 pusl. Kaina ... 50c
- 23) Rudens Aidai, eilės, parašė Adomas Jakštas, 100 pusl. Kaina ... 50c
- 24) Bažnyčia ir Valstybė, parašė Meškus, 93 pusl. Kaina ... 20c
- 25) "Dievo Karalystė Jumyse Yra", iš lenkų kalbos vertė kun. P. L. 78 pusl. Kaina ... 40c
- 26) Atsargiai su Ugnimi! Iš lenkiško vertė Kun. K. Š. 41 pusl. Kaina ... 15c

Visų čia sužymėtų knygų užsakymus pasiūsim apmokėdami persiuntimo laiškas. Bet kas užsisakys keturių dolerių vertės knygų, tas gaus 25% nuolaidą. Tai gi prisiūskit mus \$3.00, o mes jums persiūsim \$4.00 vertės knygų, kurias tik pasirinkit iš šio katalogo. Adresuokite:

Amerikos Lietuvis,
4 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

vybe, sujungęs savo sielą su ku...
nu, gyvas išėjo į garbingą gyve...
nimą.
Sulig Dievo, per Moizę duoto...
jo įsakymo, žydai turėjo per V...
elykų šventes išnešti iš namų vi...
są raugintą duoną iki mažiausio...
trupinėlio, ir, paaukoję Velykų...
avinėlių, per išstas tas šventes...
valgė tikrai neraugintą duoną.

JAUCIATES NUVARGĖ ...
SKAUDA GALVĄ ...
NESMAGU?
Kada sunkus maistas ir persival...
gymas sustabdo jūsų vidurius...
suteikiant varginančius gazus, blog...
kvapą, aitrumą ir išputimą nuo už...
kietėjimo... kramykite FEEN-A...
MINT, skanų kramtomąjį gumą vi...
durių luosutuoja. Priimnus skonis...
Pagelbsti paliuosuoti vidurius šve...
liniai ir priimniai. Veikia maloniai,
bei tikram suteikimui laukiamo pa...
liuosavimo ir normalio smaugimo gy...
venime. Ekonomiškas FEEN-A...
MINT patinka visai šeimynai, suau...
gusiems ir kudikiams. Milijonai pa...
sitiki FEEN-A-MINT. Gaukite...
FEEN-A-MINT šiandien. Atsiminke...
tė šį pakelį.

LIETUVOS ATS., P. ŽADEIKIO KALBA PASAKYTA ČIKAGOJE 1940 M. VAS. 18

22 metai atgal Vilniuje Lietuvos Tarybos dvidešimts vyrų, su Jonu Basanavičium priesaky, pasirašė ir paskelbė Lietuvos nepriklausomybės aktą; klaiku ir nyku dar buvo Lietuvoje: daug jos vaikų, išsklaidytų Rusijos platybėse, kentėjo moralinį ir materialinį vargą kaippo tremtiniai, o tie gi kurie miškuose, pelkėse ir urvuose besislapstydami nuo vokiečių - rusų karo baisenybių užsiliko savo sodybose kentėjo vargą nemažiau, kentėjo ilgus keturius vokiečių karinės okupacijos metus; prie tokių tai sąlygų, nepriklausomybės idėja, nedrausiamus viliojusi nuo Mindaugo, Gedimino, Kęstučio ir Vytauto laikų, prisirišusi ir prasiveržė pro kariškas sargybas ir lyg sapnas aplankė Lietuvos sodybas.

O Jūs užjuričiai juk ir nesėdėjote rankas sunėrę: mitingavote ir sielojotės kaip geriau patarnauti savo mylimam kraštui, kurio buvote išsilgę.

Karingi vokiečiai, ištumę iš mūsų tėvynės rusus, patys pašijo; Lietuvos žmonės gavo progos sukurti savo valstybę, nepriklausomą, demokratišką, su sostine Vilniuje. Geras tai buvo tas 16 vasario 1918 m. dokumentas, nes jis atatiko tautos troškimams, jis sujungė didingą Lietuvos praeitį su audringa dabartimi—jis nurodė tautos idealą ateities amžiams; 16 vasario aktas atsaukė Jogailos ir Liublino Unijos aktų prasmę ir vykdė Vytauto siekimą; akto pasirašytojai, iš kurių tarpo net du Lietuvos Prezidentai iškilo, be abejo pramatė, kad aktas reiškia kovą, kad dėl Vilniaus teks kovoti nelygioje kovoje, — žinodami tai, jie betgi aktą pasirašė ir tame yra to žingsnio didybė.

Nuo to momento Lietuvos tauta pasiryžo būti pati savo laimės viespačiu, pasiryžo plaukioti savo valstybės laivu. O jūros kaip krašto viduje, taip ir už Lietuvos ribų buvo mažai tepažįstamos, neįprasotos. Todėl turime priryžę.

Lietuvos valstybinio laivo varuotojams ir ypač laivo kapitoniui, kad per 22 metų audringos navigacijos Lietuvos valstybės laivas tebėra sveikas, nors sudurta su dideliais pavojais. Kai Lietuvos padangėje buvo pasirodė tokios asmenybės kaip Kapsukas, Bermontas, Zeligowski ir tokie reiškiniai kaip P.O.W. ir Hymanso Projektas. Jei, pavyzdžiui, Hymanso Projektui būtų buvę leista įsikunyti 1921 metais, tai dabar lengva matyti, kad Lietuvos likimas 1939 metais būtų buvęs tragiškas kaip Lenkijos. Kada Hymanso Projektas buvo tapęs dienos klausimu, tai vienas Nepriklausomybės Akto pasirašytojų ir Pirmas Lietuvos Prezidentas, dargi valdžioje tuomet nebūdamas, pakėlė balsą ir išsuko Lietuvos laivą iš pavojingos krypties. Susivokta ir atitinkamai pasielgta skaudžioje Klaipėdos netekimo byloje. Vilniaus sugryžimo keblioje istorijoje Lietuvos vyriausybė irgi puikiai susivokė. Gyvai dar visi atsimename, kaip mūsų lenkiškas kaimynas išbandė visku nu, viliojimo iki ultimatumo, kad išgauti Lietuvos vyriausybės žodį, Vilnių lenkamis pripažįstant. Į lenkų grąšinimus Prezidentas Smetona atsakė Vilniaus įrašymu į Lietuvos Konstituciją. O dabar kiekvienam lietuviui nuo kairiausio iki dešiniausio yra aišku, kad ačiu lietuvių ryžtingumui — Vilnius, pasekioje tragiškų rugsėjo 1939 m. įvykių, sugryžo prie Lietuvos taikingu būdu, kaip mūsų ir buvo norėta.

Ačiu pastangoms visos mūsų tautos, Prezidento Smetonos vadovybėje, atgavome Lietuvos istorinę sostinę Vilnių ir Vilnių

je pirmą kartą jau minėta sukaktuvės to Nepriklausomybės Akto, kurį Basanavičius paskaitė 22 metai atgal.

Lietuva savo užsieninę politiką visados rėmė ant teisės ir ant galimai geresnių santykių su kaimynais neutralumo plotmėje. Toji politika atnešė gerų vaisių: Lietuva išvengė įsivėlimo karan ir atgavo sau Vilnių.

Vilniaus prie Lietuvos sugryžimas įvyko dėl istorinių, etnografinių, kultūrinių, ūkiškai-geografinių ir galop dėl tarptautinės teisės titula, ką Lietuva turėjo ir išlaikė savo rankose. Sugryžinimas įvykdytas Lietuvos ir Sovietų Sąjungos santykių plotmėje ir jokiū būdu ne kaippo mūsų grobis ryšium su ketvirtuoju Lenkijos padalinimu 1939 metais. Vilniaus sugryžinimas įvyktas į 10 spalio, 1939 m. savytarpės pagalbos sutartį, kuri savo keliu paremta ant liepos 12 d. 1920 m. taikos sutarties. Vilniaus prie Lietuvos sugryžimo klausime Lenkija nefiguroja, nes ji Lietuvos ir Sovietų Sąjungos ir tarptautinės teisės atžvilgiu nebuvo skaitoma teisėta Vilniaus srities valdytoja. Lenkija, okupuodama Vilniaus sritį, turėjo progos išspręsti Vilniaus klausimą, eidama 7 spalį 1920 m. Suvalkų sutartimi; bet ji ta proga nepasinaudojo ir, kaip žinome, pasiuntė gen. Zeligowski; tuo būdu Lenkija pati savę pašalino nuo dalyvavimo Lietuvos pietų-rytų sienų nustatymo problemoje, kurion įvedavo Suvalkų, Gardino, Vilniaus, švenčionių ir kiti mežesni centrai. Nors spalį 10 d. 1939 m. sutartimi Lietuva toli neatgavo visos teritorijos, 1920 m. Maskvos sutartimi Lietuva apibrėžtos, betgi žymus ir dideliai reikšmingas užsimojimas įvykdytas.

Vilniaus grąžinimo ir savytarpinės pagalbos sutarties posmai surašyti viename dokumente, bet jie galėjo būti surašyti ir atskirai, nes kai savytarpinės pagalbos sutartis (mutual assistance pact) sudaryta 15 metų, tai Vilniaus grąžinimas neturėtų būti reiškia grąžintas amžinai. Sutarties posmas apie Vilniaus grąžinimą skamba šitaip:

"Lietuvos ir S.S.S.R. drauginumui sustiprinti Vilniaus ir Vilniaus sritis Sovietų Sąjungos perduodami Lietuvos Respublikai įjungiant juos į Lietuvos valstybės teritorijos sudėtį ir nustatant sieną tarp Lietuvos ir S.S.S.R. pagal pridėdamą žemėlapi."

Vilnius grąžintas drauginumui sustiprinti. O Sovietų Sąjungos drauginumas Lietuvai senumo; jis jau apie 20 metų senumo; atsimintina, kad Sovietų Sąjunga mūsų byloje dėl Vilniaus visados moraliai paremdavo Lietuvą, o 1926 metais buvo ir nepuolimo sutartį pasirašiusi. Iš tikro, Vilniaus grąžinimas Lietuvai gali reiškti ženklą ilgos taikos ir ramybės netik Lietuvai bet ir jos kaimynams — Latvijai ir Estijai. To mes trokštame ir nėra pagrindo manyti kitaip.

Savytarpinės pagalbos posmai sudaro naujenybę netik Lietuvos ir S.S.S.R. santykiuose, bet ir bendrai Lietuvos užsienio politikoje; tos sutarties pagrindu atsirado Lietuvoje nežymios skaitliumi Sovietų Sąjungos įgulos. Apie šią sutartį tenka pasakyti, kad jos atsiradimas buvo neišvengiamas ir jau tokios rusies sutartys buvo sudarytos mūsų kaimynuose.

Iš spaudos matome, kad pasaulis yra linkęs tase sutartyse žiūrėti Sovietų Sąjungos viešpatavimo ženklą, tačiau mes manome, jog ateitis parodys, jog jie klydo; iš tikro, skyvaizdoje Vilniaus grąžinimo ir ikišiolinio Sovietų Sąjungos laikyšenos link Pabaltės valstybių galima tvirtinti, kad naujai su-

JADVYGA TUBELIENE, Draugijos Vilniaus Kraštui Remti Garbės Pirmininkė, Lietuvos Motinoms ir Vaikams Globoti Organizacijų Sąjungos Pirmininkė

PONIA JADVYGA TUBELIENE VILNIAUS KRASTUI REMTI VYR. KOMITETO GARBES PIRM.

Lietuvos moterų tarpe ir iš viso mūsų visuomenėje ponia Jadvyga Tubeliene yra pasižymėjusi savo darbingumu ir energija. Dėka jos iniciatyvos daug buvo nuveikta svarbių darbų. Jos ypatingas rūpinimasis Lietuvos reikalais, jos maloni ir tauri asmenybė traukte traukia prie to darbo visus, kam tik artimi yra Lietuvos reikalai. Per visą metų eilę ponia Tubeliene dirba socialinėje srityje ir padė šalpos srityje jaučiama didelė jos prityrimo ir širdingumo įtaka.

Ponia Tubeliene yra biržietė, gimnaziją baigė Vilniuje 1909 metais, gal dėl to ir Vilniaus miestas ir kraštas jai yra brangiausia Lietuvos vieta, kurios ateities ir sutvarkymo reikalui p. Tubeliene šiandien duoda daug savo darbo ir prityrimo. Gimnaziją baigusi, vyko aukštuosius mokslus eiti Petrapilyje, kur 1914 m. baigė istorijos ir filosofijos fakultetą. Valstybinius egzaminus išlaikė 1917 m. ir buvo pakviesta pasilikti prie universiteto, tačiau ji su kitais lietuiviais grįžo į Lietuvą. Petrapilyje budama, panelė Jadvyga buvo oficiali Vilniaus lietuvių laikraščių korespondentė ir tuomet ji pradėjo savo publicistinę veiklą.

Į Lietuvą grįžo per švediją. Lietuvos Valstybės Taryba tuojau išsiuntė ją į Berlyną redaguoti lietuvių leidžiamą žurnalą "Das Neue Litauen" — tai buvo svarbus darbas, kurio tikslas buvo informuoti Vokietijos visuomenę apie lietuvių tautos siekimus ir norus. Redakcijos sekretorium Berlyne buvo žinomas klaipėdietsis p. Ašmys. "Das Neue Litauen" dėl tam tikrų kliūčių negalėjo ilgai išsilaikyti, redakcija užsidarė, ir vyriausioji redaktorė p-lė Jadvyga Chadakauskaitė grįžo į Vilnių.

Susisiekimas tarp Vilniaus ir Berlyno buvo labai apunkintas. Kelionės buvo surištos su dideliais nepatogumais, kratomis pasienyje ir kt. Kaip įdomus to meto kelionių nuotykis, šia proga suminėtinas toks faktas. Lietuvos veikėjams rūpėjo, kad Lietuva nebutų įjungta į Vokietijos valstybę, o toks planas tuomet Berlyne buvo: vokiečiai ketino vieną kaizerio sunų skirti Lietuvos karalium ir eventualiai įjungti Lietuvą į Vokietijos Reichą. Tokia politinė kombinacija ilgam laikui būtų sukludžiusi Lietuvai tapti nepriklausoma valstybe. Kad šiam planui užkirtus kelią, Lietuvos veikėjų grupė buvo pakvietusi karaliauti Lietuvoje katalikų kunigaikštį Urachą. Panelė Jadvygai, grįžtančiai iš Berlyno į Lietuvą, teko slapta pervežti Uracho pasirašytą sutikimą būti Lietuvos karalium. Kad tas sutikimas nepatektų ten, kur

jam nereikėjo patekti, jis buvo ypatingu atsargumu paslėptas panelės Jadvygos batelio aule.

Grįžus iš Berlyno, Valstybės Taryba tuojau pat siuntė jauną ir energingą publicistą į Šveicariją, Lietuvos propagandos darbai ten tuo metu įsteigtame Lietuvos Informacijos Biure. Panelė Jadvyga Šveicarijoje dirbo propagandos darba kartu su Lietuvos Charge d'Affaires Šveicarijoje p. Daumantu ir su amerikiečiu kun. J. Dobužiu. Čia p-lė Jadvygai teko globoti Lietuvos studentus,ėjusius mokslus Berne ir kituose miestuose. Iš Šveicarijos laikinoji Lietuvos vyriausybė siuntė ją į Paryžių prie Lietuvos Delegacijos, kur ji bendradarbiavo su Delegacijos pirmininku p. T. Norum-Naruševičium, Jonu Žilium, B. K. Balučiu ir kitais delegacijos nariais. Amerikiečiams įdomus yra tas faktas, kad p-lė Jadvygai už jos darbą prie Delegacijos, kaip kitiems Delegacijos nariams, atlyginimą mokėdavo iš amerikiečių lietuvių politinių fondų (Tautos Fondo ir Nepriklomybės Fondo).

Po darbo Paryžiuje p-lė J. Chadakauskaitė grįžta į Lietuvą. 1920 m. ji susituokia su didžiuoju Lietuvos darbuotoju ir jos ekonominiu gyvenimu kurėju Juozu Tubeliu, kurs per ilgus metus vadovavo Lietuvos vyriausybei, kaip ministras-pirmininkas, ir Lietuvos žemės ūkio ir finansų ministras, ir vėliau — kaip Lietuvos Banko valdytojas.

Nuo to laiko, t.y. nuo 1920 m. iki dabar ponia Jadvyga Tubeliene uoliai vadovauja socialiniam darbui, globojo ir globoja Šalpos organizacijas ir visur įneša daug iniciatyvos, darbingumo, prityrimo ir geros širdies. Kas metai ji budavo Vilniaus Vadavimo rinklivos X. 9 d. globeja. Nuo pat pradžios ji vadovauja Motinoms ir Vaikams Globoti Sąjungai, kuriai priklauso per 20 tus rusies organizacijų; jos bendradarbiauja su ligoniu kasomis, Raudonoju Kryžiumi ir su visa eile lietuvių ir žydų šalpos draugijų. Didžiojo nederliaus ir bado Vilniaus krašte metu ponia Tubeliene pirmininkavo komitetui ir daug jam dirbo. Tuomet buvo išlaikomos studentų valgyklos, buvo teikiama visokeriopa pašalpa nederliaus prispaustiems vilniečiams, nepaisant to, kad Vilnius tuomet dar buvo okupuantų lenkų valdomas.

Tokių socialinio darbo kvalifikacijų ir tokio patriotinio susirupinimo krašto reikalais ammuo ir šiandien daug padeda vilniečiams — ponia Tubeliene garbingai vadovauja kilniam ir sunkiam Vilniaus krašto atstatymo darbui.

K. V-as.

nais galutinam apibudinimui tenka pridurti, kad Lietuvos santykiai su Vokietija vystosi normaliai, o Lietuvos, Latvijos ir Estijos antanta gyvuoja ir veikia kaip pirmiau.

Pažūrėjus į Europos žemėlapi lengva matyti, kad Lietuvos geografinė padėtis turi ypatingai

ROSERY FLORIS

GĖLĖS VISIEM REIKALAMS

Velykų Lelijos — Tulpijos
Jacintai — Rožių Krūnės
— Įvairios Šilnamio Gėlių
Rožės ir Gvazdikai

Zemiausios Kainos Worcester
Velykų Lelijos

GĖLĖS VESTUVĖMS —
Kainos Zemiausios Miesto

WM. MINNS, VEDEJAS
EDVARDAS LAPINSKAS,
38 Southbridge Gatvė
Worcester, Mass.

gos reikšmės mūsų užsienio politikai ir mūsų krašto atečiai. Lietuvos geografinė situacija tiesioginiai liečia ir vidujinį krašto gyvenimą, — jos prekybą, pramonę, žemės ūkį. Energingas Lietuvos Ministras Pirmininkas Antanas Merkys atvirai ir konkrečiai nurodė į eilę trukumų ir į eilę reikalingų reformų.

Pasirodė, kad Europos karas, kuris prasidėjo Lenkijos ketvirtuoju padalinimu užklupo Lietuvą mažai tepasiruošusią ilgo karo nedorybėms. Baltijos jūra pasidarė lyg uždaras ežeras, o dėl to Lietuvos eksportas ir importas pasidarė nebeįmanomas. Girdisi, kad Lietuvoje pritruko žibalo, gali ir dar kito pritrukti. Iš kitos pusės Ministras Pirmininkas nusiskundęs, kad savus produktus tenka parduoti per pigiai, o už importuojamas prekes tenka mokėti per brangiai. To reiškinio tikroji priežastis yra, žinoma, karas ir Ministras Pirmininkas nepasivili inflacijos ar lito nuvertinimo, bet priešingai, — pasisakė prieš pavojingus finansinius eksperimentus ir nurodė į reikalingą išlaikyti lito pastovumą.

Prie šios progos pavelykite man prisiminti, kad vienas čionykščių jusų laikraščių pakartotinai bandė iš kairių nelygumo sudaryti lyg apkaltnimo aktą Lietuvos vyriausybei. "Kad Lietuvos ūkininkas kenčia (dėl jo produktų žemos kainos) yra Lietuvos finansinė politika — pareiškė dienraščio redaktorius. — Lietuva kenčia dėl savo aukštos valiutos." Tas gerbiamas redaktorius, kaip buvo galima iš anksto laukti, savo ekonominę kritiką užbaigė įprasta politine melodija: jei Lietuvoje viešpatuoja demokratija, tai litas taptų lituku ir ūkininkas ir visi kiti būtų laimingi. Į šitokią kritiką tenka atsakyti, kad objektyvus ekonomistas ir partinis publicistas negali sutilpti vienoje asmenybėje. Valiutos nuvertinimo problema yra juk paprasto ekonomino apsiskaityvimo uždavinys, paliekant demokratiją ramybėje. Valiutos nukritimas paprastai betgi komplikuojasi tulu laipsniu psikologinės panikos, — ši apyvosta mažam kraštui gali būti daug žalingesnė negu didieliai. O juk litas originaliai nebuvo ir dabar nėra aukšto kalibro valiutos atstovas. Latvijų litas buvo dvigubai aukštesnis už litą; litas tapo numazintas ir tik susilyginu su litu.

Pinigas yra socialės energijos gabalėlis. Argi būtų taip jau kilnu, kad Lietuvos ūkininkas už jėdėtą darbą į savo bekoną gautų už jį nuvertintą litą; nors tas ūkininkas ir gautų daugiau nuvertintų litų, bet tie jo litai jam nenupirktų reikiamo kiekio žibalo, nes žibalo kaina išpusta ne ekonominiams priežastimis, o karo staigmenomis. Žinomas Lietuvos ekonomistas prof. Rimka (ir daugeliiu čionykščių pažįstamas) kalbėdamas apie a.a. Tubelio nuopelnus (o Tubelis buvo lito nuvertinimo priešininkas), yra tokią nuomonę pareiškęs: "Tubelio nuopelnas yra kaip tik viešųjų finansų tvarkyme žymiai didesnis negu jo priešininkams ir jo draugams gali atrodyti, ir jis nedarė nei vieno rimtesnio sprendimo pirma nepasitaręs daugel kartų su žinovais, klausimo vispasiškai neištyręs."

Tat ir atrodo, kad čionykščio redaktoriaus kritika Lietuvos finansų politikos neturi itikinancio pagrindu.

Kiek rimta ir nuosirdi kritika yra konstruktiva, nes padeda išsiaiškinti paimesnius dalykus, tiek tendencinga kritika yra žalinga ir smerktina. Vienam čionykštes spaudos laikraštį teko skaityti išmisla, buk Lietuvos vyriausybė žemės reforma pataikaujanti lenkuojantiems dvarininkams; kad tai yra liguistos partinės ambicijos

P. A. Lankininkas

(LANKENNER)
Lietuvis Gydytojas
Tel. 3-0340 ir 6-8000

Prėjėmimo valandos: nuo 10-12 po-
pietų nuo 7 iki 8-ty vakarų
Sekmadieniais ir švenčiomis
522 Grafton St., Worcester

F. A. Vaišnora

(VEIKSNER)
LIETUVIS GYDYTOJAS

OFISO VALANDOS
Nuo 10-12 ryte; nuo 4-6 vakarų
ir nuo 6-8 vakarų
(Sekmadieniais sulig švenčiomis)
TEL. 5-7810
67 Providence g-vės, Worcester

Embarrassing

Acid Indigestion, Gas, Heartburn, are usually caused by injudicious eating or drinking. Try Alka-Seltzer for relief.

Alka-Seltzer also relieves distress of Headache, Cold, Rheumatism, and Muscular Aches, Pains, because it contains an antacid (sodium acetyl salicylate) and other soothing ingredients.

Your druggist sells Alka-Seltzer in handy packages and in this soda fountain. Try it.

Mothers

Prevents nausea, vomiting, and other ailments during travel. Recommended for adults and children.

That Naggin' Back

May Warn of Distressing Kidney Action

Modern life with its heavy drinking—its risk of exposure to cold, its nervous, all work and no play—over-taxed and fail to give the kidneys a rest. They are apt to become irritable and other impurities build up in the blood.

You may suffer nagging backache, dizziness, general weakness, nervousness, all work and no play, over-taxed and fail to give the kidneys a rest. They are apt to become irritable and other impurities build up in the blood.

Try Doan's Pills. Doan's Pills pass off harmful impurities from the kidneys. They have had more than a century of public approval and are recommended by grabe medical authorities. Ask your neighbor!

DOAN'S PILLS

Oriental Cream

Šmeižtas yra aišku ir formos pakeitimai. Juk ir Vilniaus krašto savinimas ir parcalinimas kenksmingam tikslui. Karo apyvostos beles ir žemės ūkio valstybės biudžetą. Sale šios rusies sunkumų atsirado Vilniaus atvadavimo problemų ir sekamųjų

NAUJA LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

PRITAIKYTA AMERIKOS LIETUVIAMS SU REIKALINGIAUSIAIS ANGLŲ KALBOJE PAAIŠKINIMAIS. SUREDIGAVO DR. D. PILKA. KAINA \$1.00. GALIMA GAUTI AMERIKOS LIETUVIŲ KNYGYNE, 14 VERNON STREET, WORCESTER, MASS.

Šita gramatika daugiausiai taikoma del žigimusio jaunimo, kad galėtų tinkamai savo tėvų kalbą išmokti su anglų kalboje pateiktais paaiškinimais.

Todėl patartina kiekvienam čia gimusiam jaunuoliui ir jaunuolai šią gramatiką įsigyti. Įsigiję, busite patenkinti, kad greitai išmoksitė taisykliškai lietuviškai skaityti ir rašyti sulig šioje gramatikoje pateiktų taisyklių.

APIPLĚSIMAS S. L. A. IŽDO; KUR DINGO PUSĖ MILIJONO DOLERIŲ?

Redaktorius Kleofas Jurgelionis savo editorijale TĖVYNĖJ iš kovo 8 d., 1940 m., išskėlė aikštėn faktą, kad Susivienijimo turtas sudilo ant pusės milijono dolerių. Tarp kitko Jurgelionis apie tai rašo šitaip: "Kaltininkų ieškoti būtų bergždžias dalykas. Kad ir surastume juos, ne viena, bet visą eilę, gal šimtus, tai iš to mes nieko gero neturėtume. Jie juk mus praspekuliuoto pusės milijono dolerių (korespondento pabraukta) neugrąžintų".

Dabartiniai S.L.A. viršininkai dar pernai TĖVYNĖS No. 52 m skelbė, kad S.L.A. turtas siekia \$1,965,402.96. Vadinasi, tuo pernai metų — j vienus tik metus — S.L.A. turtas su- mažėjo ant pusės milijono dole- rių!

Ar tai viskas? Anaip tol. 1938 m. S.L.A. seimas aprube-avo skolinimą S.L.A. pinigų ant morgičių Illinois valstijoje, bet kiek laiko praslinkus Pildo- moji Taryba, savo suvažiavime, ir seimo nutarimą atmetė. Mas- sachusetts valstijoje išduota su- širšum 40 morgičių, kurių neva- rėtė siekia ketvirtinai milijono dolerių. Illinois valstijoje tuos morgičius tvarkė išdininkas, adv. K. Gugis, o Massachusetts val- stijoje — adv. F. J. Bagočius.

Prez. Bagočius savo rašytame laiške jurgelionį, kurį redak- cijos išstai cituoja savo edito- rijoje TĖVYNĖJ iš kovo 8 d., laikia pasako, kad "pinigai bu- vę vertojami supirkimui visokio šlamšto, kurį šilpė musų nepri- rastiems viršininkams visoki šlamštai, ir dabar turime suvirš- sės milijono dolerių nustolių".

Patys S.L.A. viršininkai prisi- žįsta, kad jie sunaudojo S.L. A. turta supirkimui "visokio šlamšto". Neužmirškite, kad tai ne paprasti bemoksliai, bet mokslus baigę, advokatai, prisi- žįsta, kad jie S.L.A. turta supirkimui "visokio šlamšto". Tai yra, tie patys žmonės, kurie purvais drapstė ir savo prištakumus, mažiau mo- dus, bet teisingus žmonės, ku- rams niekas kitas nerupėjo, o dabojimas žmonių sudėto 50 metų turto. Jie nesupir- kė "visokio šlamšto"; jie ne- užėmė S.L.A. pinigų visokiems be- asmės vėjams; jiems nerupė S.L.A. centro iš New Yorko Pittsburgh, kraustymas tik- tam, kad gavus progą S.L.A. turta pasisavinti, tarp savęs pa- dalinti.

Tai dar neviskas. Reikalui atmint, jei tą "šlamštą" parda- rė, kiek, manote, būtų galima

sukelti pinigų? S.L.A. yra pa- skolinęs apie pusę milijono dole- rių ant nuosavybių, kurios daugely atsitikimų paskolintų pinigų nėra vertos. Yra pasko- lų ir ant abejotinos vertės nuo- savybės, anot paties adv. Bago- čiaus išsireiškimo, ant to "šlam- što", S.L.A. yra išmokėjęs apie pusę milijono dolerių.

Toliau. Moksleiviai yra pasi- skolinę iš S.L.A. netoli \$9,000, o kelintais iš jų skolą gražina? Dabar imkime Prieglaudos Namų fondą, kuriame buvo su- viršum \$10,000. Tie pinigai yra "paskolinti" išleidimui Albumo. Ko verta tokia paskola, jeigu niekam nerupi Albumo pardavi- nėjimas? Pakolei kas ateis į centrą Albumo nusipirkti, tai gal nei Susivienijimo jau ne- bus?

Jurgelioniu pavesta naujų na- rijų prirašinėjimui vaju vesti. Jam į paskutinius pusantro me- to išmokėta \$24,000 ir ką tas vaju susivienijimui davė? Su- lyginkite praeitų metų narių skaičių su skaičiumi narių šių metų ir rasite atsakymą. Na- rijų skaitlius nei kiek nepadidė- jo. Ar tai neaikvojimas S.L.A. pinigų?

Pildomosios Tarybos viršini- kai — adv. F. J. Bagočius ir adv. K. Gugis, abudu ima algas ir pagal konstituciją anglų kal- boje (pusl. 31, paragrafas 7), jie neturi teisės imti dieninės mo- kesties, už atsilankymą į Pildo- mosios Tarybos suvažiavimus, arba kitokių pareigų atlikimą, tik išimant kelionės ir kitokias išlaidas. Bet pagal konstituci- ją lietuvių kalboje (puslapis 20, paragrafas 7), jie turi pilną teisę gauti užmokestį kas dieną po \$8.00 ir visas išlaidas.

Pati konstitucijos falsifikaci- ja liudija, kad dabartiniams Pildomosios Tarybos nariams la- biau rupi asmeniškais pasipelniji- mas, negu organizacijos gerovė ir jos bujojimas.

Štai dar vienas pavyzdys. Frank Živatas su žmona, buda- mi 30-tos kuopos viršininkais, Scranton, Pa., jiedu išekvojo apie \$900 Susivienijimo pinigų ir už tai buvo pašalinti iš S.L.A. ir 80-tos kuopos. Pereitą rudenį, Pildomoji Taryba savo suva- žiavime Živatus atgal priėmė į S.L.A. narius. Negana to, Ži- vatai negalėjo užsvilkiuoti duok- lių užsimokėti, tai Pildomoji Taryba duokles, apie \$37, iš Našių ir Našlaičių Fondo už- mokėjo.

Visi viršų iškelti faktai, imti iš protokolų ir atskaitų, tilpu- sių S.L.A. oficialiame organe TĖVYNĖJ. Reporteris.

AGR. STASYS JAKUBAUSKAS, Žemės Ūkio Rumų Direktorius, Vyriausiojo Komiteto vice-pirm.

AGR. STASYS JOKUBAUSKAS VILNIAUS KRASTUI REMTI VYR. KOMITETO NARYS

V.K.R. Komitete aktyviai dalyvauja žemės Ūkio Rumų di- rektorius agronomas p. Stasys Jokubauskas, pirmininkaujās prie Komiteto sudarytai žemės ūkio sekcijai.

P-as Jokubauskas gimė žy- maičių ukininkų šeimoje 1894 m. kovo mėn. 20 d. Lukošaičių kaime, Mosėdžio valsč., Kretin- gos apskr. Gimnazijos moks- lus ėjo Talšiuose, po to lankė agronomijos mokyklą Dotnuvo- je prieš did. karą. Po karo mo- kėsi Leipigo universitete, kurį baigė 1929 m. su diplomuoto ag- ronomo laipsniu.

Did. karo metu gyveno Oren- burge ir Maskvoje. Ypač ru- pestingai dirbo Orenburge, kur buvo apie 3,000 lietuvių karo pabėgėlių. Jų reikalais rupino- si Centralinio Komiteto skyrius, kurio valdyboje buvo jaunas p. Jokubauskas. Skyrius iš aukų išlaikė Orenburge lietuvių pa- bėgėlių mokyklą, kurioje buvo per 300 mokinių ir keletas mo- kytojų.

Lietuvoje p. Jokubauskas dau- giausiai darbovisi žemės ūkio srityje. Nuo 1936 m. yra Sei-

mo nariu ir biudžeto komisijoje. Musų visuomenėje p. Jokubau- sko veikla yra žymiai jaučiama įvairiose žemės ūkio ir ekonomi- nėje srityje. Jis aktyviai daly- vauja Centralinėje žemės Ūkio Draugijoje, kooperatyvuose, kul- turinėse organizacijose, agronomų sąjungoje, pienuių organi- zavime ir kt. Jis yra ir vienas steigėjų "Lietukio", kurs Lie- tuviškos ekonominiams gyvenimui padėjo žymiai pažengti į priekį.

Lietuvos provincijos labdaros darbe taip pat buvo jaučiamas aktyvus p. Jokubausko dalyva- vimas, ypač Vilkaviškio apskri- tyje, kur pirmininkavo to ap- skrities veiklai. Vilniaus kra- sto nederliaus metu p. Jokubau- skas daug prisidėjo prie vilniečių ukininkų šelpimo darbo.

Ir dabar, Vilniaus Kraštui Remti Komitetui susirūpinus to krašto ukininkų vargais, p. Jo- kubauskas, kaipo žemės Ūkio Rumų direktorius daugeliu at- žvilgių žymiai padės ukininkijos vargus mažinti. Jo platus pri- tyrimas ir širdingas susirūpini- mas ukininkų reikalais plačiai yra pritaikomi V.K.R. Komite- to veikloje. K. V. as.

Julius Tunkunas

Sveikinimas Amerikos Lietuviams

Aš, mielos Lietuvos sunus,
Nė metus gyvenęs Latvijoje —
Kaimyninėj tautoje į žiemius —
Sveikinimą siunčiu Amerikon.

Siunčiu per kalnus, klionius,
Upes, juras... užu okeanų plačių,
Kur žmonės dėl manęs... malonūs
Ir nesigaili tiect savo gyvenimo buičių...
Aš sveikinu visus brolius lietuvius,
Visus, neišskyriant net blogos širdies;
Visus Lietuvos žiedus dukras, sunus,
Nors aš ten mažai pažįstu išties.

Sveikinu brolius worcesteriečius, —
Iš jų "Amerikos Lietuvį" aš gaunu...
Sveikinu philadelphiečius, brooklyniečius, chicagiečius —
Chicagų vienuolėm kazimierietėm simpatijų turiu... —
Sveikinu new yorkiečius, washingtoniečius,
Clevelandiečius, bostoniečius... su žodeliu meiliu...
Aš neužmirštu ir taipgi michiganiečius,
Kur du dėdes ir tetulę turiu.

Nepamiršiu: Bostone East Sixth Street
Mielą pusseserę turiu,
Kuriai atskirai laišką rašysiu ryt,
Kaip dažnai sapne ją regiu... —
Sveikinu aš visus: seses, brolius lietuvius —
Jie visi man draugai,
Bet užvis daugiausiai tuosius,
Ką pasieks šie mano žodžiai.

Pasiėks per "Amerikos Lietuvio", man
Nežinomą n-rį, juodomis raidėmis parašyti,
Dėka parodyta meile redaktoriaus G. A. Kybos man,
Kuriam, kaip literatui, kiekvienas ačiu turi pasakyti.
Ačiu, kad sumaniai "Amerikos Lietuvį" redaguoja
Su meile, džiaugsmu dėl savų brolių;
"Amerikos Lietuvis" visus verbuoja,
Kad nenutautėt... bet siekti, kas dora, kilnu... —
Sveikinu aš jus, Amerikos lietuviai,
Bočių žemės — Lietuvos — seserys, broliai,
Kas myli savo tautą nuoširdžiai,
Kam krutinėse tyra meilė, lyg vasarvydžio rasos lašai.
Sveikinu aš jus ir linkiu veikti tai,
Kas lietuviams... būtų ant naudos;
Šlame amžiuį dora mintis — perlai,
Apie ką telkias žmonių norai, jėgos...
Aš, mielos Lietuvos sunus,
Nė metus gyvenęs Latvijoje,
Nuoširdžiai, seserys, broliai, sveikinu jus,
Nes tautiečio tautiečiams plasda meilė širdy, sieloj. —

Linksmų Velykų Visiems Draugams!

Rialto Restoranas

Ir Saldainių Krautuvė

F. GERBUS, Vedėjas

29-A Millbury Gatvės

Worcester, Mass.

PILNAS PASIRINKIMAS SALDAINIŲ IR LEDŲ (SALTKOŠĖS) VELYKOMS
MODERNISKAI ĮRENGTA LIETUVIŠKA VALGYKLA.
MINKSTŲ GĖRYMŲ FONTANAS — VIENA IŠ DIDŽIAUSIŲ UZEIGŲ WORCESTERY

VELYKŲ LINKĖJIMAI SAVO LIETUVIAMS DRAUGAMS

WIDOFF'S Kepykla

109 WATER ST. — TEL. 2-9756
Worcester, Mass.

"GERIAU IŠKEPTA DUONA"
Visokių Miltų Duona—Bandukės — Pyragaičiai

YPATINGAI VELYKOMS

Geriausios Rušies Kalakutai — Šviežios Vištos — Cukrumi Rukytos Hamės — Šviežios Dešros "Maisto" Bendrovės iš Lietuvos: "Hamės", Kumpiai, Dešraičiai, taip gi visokių dešrų, grybų ir kitų produktų.

Visokių Daržovių ir Vaisių — Pristatome Užsakymus į Namus Ateikite Persitikrinti—Nebusite Apvilti—Mandagus Patarnavimas

LINKIME SAVO REMĖJAM ir PRIETELIAM SULAUKTI LINKSMŲ VELYKŲ

VALGOMŲJŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ

IGNAS PIGAGA — Savininkas

21 Esther St. Tel. 3-1866 Worcester, Mass.

Linkime Visiems Musų Remėjams ir Draugams

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

Mūsų krautuvėje yra pilnas pasirinkimas visokių skanėšų Velykoms.

KREIPKITES PAS:

JONĄ DVARECKĄ

99 WARD ST. DIAL 5-9726 Worcester, Mass.

SVARBUS PRANEŠIMAS

Jau arti Velykų šventė — Musų krautuvėje galima gauti visokios rušies mėsų:

Pasirinkimas kuo plačiausias, Patarnavimas kuo Puikiausias
Prašome Užėiti, Patys Persitikrinsite

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ VISIEMS

ENDICOTT MARKET

181 MILLBURY ST. — TEL. 3-0928 — WORCESTER, MASS.

PIRMOJI GĖRYMŲ PARDUOTUVĖ

NO DELAYS - 1/2 HOUR SERVICE

Cullend & Co. LIQUORS

DIAL 4-7578 22 MADISON ST.

Šiuomi Reiškia Linksmų Velykų Pasveikinimą
Savo Skaitlingiems Lietuviams Draugams
22 MADISON ST. — WORCESTER, MASS.

DEL LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

GĖRYMAI — VYNAI — ALUS

TĖMYKITE — Tikra Lietuviška Valstybinė — 100 nuošimčių

GREITAS PRISTATYMAS PRIVATISKUSO AUTOMOBILIUSO

UŽEIKITE ANKSTI DEL GERIAUSIO PASIRINKIMO

NORE'S, INC.

155-159 Water g-vės — Tel. 3-0250
— Suteikite Mums Progą Patarnauti Jums —

LINKSMŲ VELYKŲ VISIEMS — NUO —

Green Mountain Dairy

Auburn, Mass.

JUOZAS BALTRAMAITIS, Vedėjas

Puikiausia užeiga del visų
Skaniausi Gėrymai —
Užkandžiai ir
BOCK ALUS

LINKSMŲ VELYKŲ LINKĖJIMAI

— nuo —

Brockert's ALE

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U.S. \$2.00 In Foreign Countries \$2.50 One half year \$1.10 One Half Year \$1.50 Single Copies 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. \$2.00 Užsienio—Lietuvoj \$2.50 Pusei metų \$1.10 Atskiras numeris 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

Hitleris ir Stalinas Dominuoja Europa

Rusija užpuolė Suomiją gruodžio 4 d., 1939 m. ir karas Suomijoje užsibaigė po 104 dienų kariavimų. Suomijos pasidavimas ant sutartų sąlygų yra didelis įvykis pasaulio situacijoje. Yra tai skaudus smugis alijantams.

Suomija turėjo pasirinkti vieną iš dviejų dalykų: vienas buvo bijojimas Rusijos, o kitas buvo pasitikėjimas ant Didžiosios Britanijos ir Prancuzijos. Jeigu Suomijos pasitikėjimas Anglija ir Prancuzija būtų buvęs didesnis negu baimė iš Rusijos pusės, tai ji būtų nedariusi taikos sutarties, bet būtų toliau kariavusi. Tokia tai buvo padėtis. Suomija ilgiau nekariavo. Reikiama suomiai nusprendė, kad Rusija su Vokietija yra daugiau gresmingesnės, negu alijantai. Reikia prisiminti ir tai, kad Švedija ir Norvegija neleido per savo teritoriją Anglijos ir Prancuzijos kariuomenei maršuoti į Suomiją. Ir Dėdės Samo kongresas turėjo gana didelius ginčus ryšium su Suomijos paskola.

Švedijos ir Norvegijos padėtis buvo panaši į Suomijos. Švedai ir Norvegai, kaip suomiai, turėjo du pagrindinius reikalus, butent: baimė ir norą. Jie norėjo ginti Suomiją, kadangi jei Suomija bus Rusijos praryta, tai ji prislinks prie jų valstybių sienų ir pradės juos ryti. Vokietija, žinoma, grąsino švedijai ir Norvegijai, kad jos neleisų per savo žemę pereiti alijantų kariuomenei. Švedai ir norvegai nusilenkė Vokietijos reikalavimams. Jie manė, kad baimė iš Vokietijos ir Rusijos pusės daugiau priverstina negu pasitikėjimas ant alijantų. Jie kaip ir suomiai, pasirinko kelią, kuris nurodė, kad Vokietija ir Rusija yra labai pavojingos jų valstybių nepriklausomybėms. Jie nusprendė palaikyti savo valstybių neutralumą.

Vakarų didelės demokratinės valstybės negynė mažų demokratiščių valstybių. Tikrai, Europos visos mažesnės valstybės, vienaip ar kitaip žiurint, yra tokioje padėtyje kaip Suomija, Norvegija ir Švedija. Ilgai nelaukus, Danija, Olandija ir Belgija turės pasirinkti vieną iš dviejų tokių pat varomųjų jėgų, butent: bijojimo Vokietijos ir pasitikėjimo ant alijantų. Šioms mažoms valstybėms Vokietija pastatys reikalavimus, kaip Rusija su Vokietija kad statė tuos reikalavimus Skandinavijos valstybėms.

Vokietija gal pareikalauts Olandijos, kad ji leistų vokiečiams įsteigti karo orlaivų bazes Olandijoje ir leistų vokiečių kariuomenei žygiuoti per Olandijos žemę į pajūrį arčiau Britanijos salų ir Londono. Olandija gerai žino, kad ji viena negalės priešintis. O kad priešintis, ji turės pasitikėti Britanija ir Prancuzija. Olandija susitiks su tokiu pat pasirinkimu, Vokietijos bijojimu ir pasitikėjimu alijantams. Nėra abejonės, kad Olandija nepanorės ir nelauks Lenkijos ir Suomijos likimo.

Yra faktas, kad Suomija ir kitos mažesnės valstybės žiuri kas atsitiko praėityje ir suranda gerą priežastį dėl savo pasirinkimo. Šeši mėnesiai praėjo nuo tada, kada Lenkija pasitikėjo ant alijantų ir Lenkijos jau nebėra. 12 mėnesių atgal Čekoslovakija pasitikėjo ant alijantų ir turėjo Prancuzijos garantiją, bet šiandien Čekoslovakija jau nuimta nuo žemėlapiu. Du metai praėjo Austrija turėjo geros priežasties manyti, kad ji galės gauti pagalbą nuo Tautų Sąjungos, ir Austrijos jau nėra. Mažos Pabaltijo valstybės, butent: Latvija, Estija ir mūsų tėvynė Lietuva manė, kad jos galės pasitikėti ant Tautų Sąjungos, tačiau jos turėjo pasiduoti Rusijai. Tiesa, šios trys valstybės dar turi savo nepriklausomybes, bet jų teritorijose jau stovi Rusijos ginkluota kariuomenė.

Du metai atgal, Prancuzija ir Didžioji Britanija turėjo įtakos centrus, susivienymus ir apsaugos sutartis visoje Europoje. Šiandien Britanijos ir Prancuzijos įtaka jau išnyko Europos kontinente. Jau beveik visur Vokietija ir Rusija dominuoja. Mažos valstybės, nenorinčios pasiduoda baimėi. Be abejo, jos trokšta nepriklausomai ir demokratinio gyvenimo, bet jos bijosi Vokietijos ir Rusijos užpuolimo.

Nuo Miuncheno, vadinamos taikos sutarties, pasitikėjimas Anglija ir Prancuzija išnyko kaip dūmai. Vokietija ir Rusija laimėjo. Kas atsitiks Balkanų padangėje,

DR. DOVAS ZAUNIUS kilęs iš Mažosios Lietuvos, žymus veikėjas ir teisininkas, buvęs Lietuvos Užsienių Reikalų Ministras, vasario 22 d. mirė nuo širdies smugio.

LIETUVIAIS ESAME MES GIMĘ

KAUNAS. — Vasario 22 d. nuo širdies smugio mirė ilgameis lietuvių tautos ir valstybės veikėjas, Mažosios Lietuvos lietuvis Dovas Zaunius, paskutiniu metu buvęs Lietuvos Banko valdybos direktorium. Praėjusiais metais Dr. Zaunius tik per plauką beišgijo nuo širdies ligos ir buvo visiškai pasveikęs, bet šią žiemą eidamas gatve paslydęs susižalojo dubens kaulą ir buvo paguldytas miesto ligoninėje, iš kur jau nebegrįžo. Iškilmingai palaidotas vasario 24 d. Lietuvos Banko lėšomis.

Dovas Zaunius gimė 1892 m. Rokaičiuose, netoli Tilžės, Pakalnės apskr., susipratusių lietuvių šeimoje. Jo vyriausioji sesuo Morta Zaunytė yra žinoma veikėja, aušrininkė, dalyvaus visuose lietuvių tautos atgimimo veiksniuose. Zaunius šeimoje raskavo prieglaudą ir paramos visi veikėjai, dirbę spaudos draudimo ir tautos prikėlimo laikais. Zaunius šeimoje gimė ir antruoju lietuvių tautos himnu virstusi giesmė "Lietuviais esame mes gimę", kurią parašė pas Zaunius gyvenęs Sauerveinas — Girėnas. Dovas Zaunius dar visai jaunas jau dalyvavo slapta lietuvių judėjime. Dar Tilžės gimnazijoje, kai vokiečiai jį norėjo užrašyti vokiečių, jis griežtai pareiškė: "Aš esu Vokietijos pilietis — to aš negaliu nugyčyti, bet aš esu lietuvis — to jus negalite nugyčyti". Baigęs mokslius teisingo daktaro laipsniu, Didžiojo karo metu buvo priskirtas prie vokiečių Kaune leisto lietuvių kalba laikraščio "Dabartis". Bet

VIENAS IŠ DIDŽIAUSIŲ NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PAMINKLŲ

KAUNAS. — Neseniai buvo baigtas vienas didžiausių Nepriklausomos Lietuvos kultūros paminklų, kuriam pastatytas autorius paaukojo pusę savo ilgo amžiaus ir visas savo lėšas — apie 100 tukstančių litų. Tai kun. msg. Kazimiero Jasėno, gyv. Mintaujoje, Latvijoje, VI-SUOTINĖ MENO ISTORIJA, pradėta leisti 1919 m. ir baigta 1939 m. gale, tai yra per lygiai 20 metų.

Kada Lietuvoje ėjo žūtutinės kovos už nepriklausomybę ir laisvę ir savanoriai savo krauju rašė laimingesnei Lietuvai naują istorijos lapą, tuo pačiu metu vienas žmogus, toli nuo Lietuvos gyvendamas, pasiryžo paaukauti visą — savo amžių ir turta kitam Lietuvos istorijos lapui, prirašyti, kaip jis pats išsireiškė "Sudomint, apšviesti ir kultūrinti Lietuvos skaitytojus, o kartu jiems suteikti ir meniško pasigerėjimo".

Pirmasis tomas buvo baigtas spausdinti 1923 m., jis turėjo 572 puslapius didelio formato (21x29 ctm), iliustruotas 688 reprodukcijomis, iš kurių 43 kreidiniame popieriuje ir 2 spalvotos. Pirmasis tomas apėmė architektūros istoriją nuo seniausių laikų, duodant ir Lietuvos architektūros istorijos apybraižą. Antrasis tomas išėjo po penkerių su viršum metų, 1928 m. 606 puslap., 777 iliustracijomis, iš jų 8 kreidiniame popieriuje ir 4 spalvotos. Šiame tome aptarti Lietuvos romatinio ir gotinio meno reiškiniai. Paskutinio, trečio tomo išleidimas iš autoriaus ir leidejo pareikalavo daugiausiai laiko, nuo 1929 m. iki 1939 m., taigi visus 10 metų. Šis tomas turi 634 pusl. su 649 meno reprodukcijomis, iš kurių 13 spalvotų. Šiame tome Lietuvos tapybos ir plastikos istorija apima per 80 pusl. su daugiau kaip 100 reprodukcijų. Paskutinį tomą leidžiant užėjo ekonominė krizė, apsunkinusi ir sulėtinusi šio monumentalinio veikalą leidimą.

Kun. Jasėnas norėjo rasti savo darbu leidėją, tačiau anuomet Lietuvoje dar nebuvo nei vienos leidyklos, kuri būtų galė

tai tik vėliau galėsime pamatyti. Tuo tarpu Vengrija, Jugoslavija, Bulgarija, Rumunija ir Turkija didina savo kariuomenes ir skubiai gamina karo ginklus.

Hitleris eina Bismarko ir ištremto Kaizerio pėdomis, o Juozas Stalinas atnaujiną Petro Didžiojo imperialistinius žygius. Adv. N. Valasina

jusi ir svajoti apie tokį milžinišką darbą. Autorius kreipėsi į vieną garsų vokiečių leidėją Herderį, kurs leisdavo Europos žymiausių meno veikalus. Herderis msg. Jasėno darbą labai įvertino ir autorių pagyrė, tačiau pareiškė apgailestavimą negalėsias išleisti, nes "jis nemažai, kad lietuvių tauta būtų pribūdusi meno istorijai, kuri tik kultūringo tautoj tegalėtų turėti pasisekimo". Tas žymaus svetimsalio pasakymas ir paskalino didįjį kultūros istoriką msg Jasėną įrodyti "aukštai kultūringoms tautoms", jog lietuvių prie mano istorijos yra pritaugę, ir taitai jis atliko pats vienas, savo lėšomis, leisdamas numeratos keliu sasiuvinu.

Dėlei Musų "Slaptybių"

Paš mus yra įsigyvenęs paprotis ką nors veikti ar kalbėti "slapta". Rašoma laikraščiuose straipsniai, kartais ir svarbus, bet jų autorius slepiasi pasirašydamas pseudonimu. Spausdinami agitatyviški lapeliai ir skleidžiami pravedimui kokio sumanymo, ir tuose kas nors kalba pasislėpęs.

Dabar eina SLA viršininkų rinkimai. Į viršininkus kandidatuoją trijų partijų kandidatai. Kiekviena partija turi savo rėmėjus, o tie susitelkę į burelius, spausdintu žodžiu skleidžia agitaciją už savo kandidatus, kviečia balsuotojus už tuos kandidatus balsuoti, ir tai daro slapstydamėsi, prisidengdami prasimanytais vardais.

Slapstymasis kai kada gali būti reikalingas ir naudingas, tačiau tokiuose atvejuose, kada eina organizacijai viršininkų rinkimas, man rodosi, slapstytis nereikalinga, nes tai reikalas liečiantis organizacijos buvį. Kas savo organizacijai geidžia gerovės, tas neprivalo tos gerovės geisti pasislėpęs, nes visiems svarbu žinoti kas gerovės organizacijai geidžia tikrenybėje, ir kas tai tik nuduoda.

O vienok tiems slapstymams yra priežastis, kuri daug ką verčia slapstytis kad ir svarbiame reikale. Tam pavyzdžiui gal but, kad ir dabartiniai SLA viršininkų rinkimai, kuriuose dalyvauja trys partijos kandidatai su savo šalininkais. Kiekviena partija savo kandidatus perša rinkikams, ir veda agitaciją, kad jos kandidatai laimėtų. Ir kuomet viena partija už savo kandidatus agituoja, tai kita iš užkampio užpludama savo oponentus atakuoja, drabstydamama juos purvais, ir su tuom slepiasi, lyg numanydama, kad jos darbas nešvarus ir smerktinas.

Tokiais nešvariais darbais atsižymi partija pasivadinus save "vakary komitetas", kuri savo organe sakosi už nieką neagitujanti, tačiau savo oponentus užkabinėja ir spėlojimais svaidosi, tai vienon, tai kiton pusėn. Šita partija pasekė ir Tėvynės redaktoriui tokiam nešvariam darbu panaudojęs net oficiališką Susivienijimo organą, iš kurio nariai privalo tikėtis ko geresnio. Sukėlė giedroj audrą, suerzino viršininkus, nuplėšė garbę vienam kandidatui nepasakęs už ką, ir pasislėpė užkampyje, net nedrįsęs savo parašą palikti.

Toki tai nešvarus iš užkampio užpludinėjami ir verčia slapstytis tuos, kurie užpultais ir apertais buti nenori. Todėl veikėjai ir slapstosi, o tie, kurie slapstytis nenori, tie ant visko ranka pamoję, nuo veikimo išitraukė ir iš šalies žiurėdami į tai kas dabar musų gyvenime dedasi, viskuom piktinasi ir niekur neprisideda. Todėl ir musų gyvenimas, musų pačių reikalai, smilksta, skursta.

Man rodosi, kad turėtų buti kitaip. Turėtų išnykti oponentų nešvarios agitacijos, užkampiniai užpludinėjimai, nieku neparemti spėlojimai svetimos garbės plėsimui. Visa tai turėtų pakeisti šaltas protavimas, atviras žodis ir vieša opinija. Ir agitacija už kandidatus turėtų buti vedama švelni, nieką neskaudinanti. Kodėl tad už kandidatus nepasakyti mandagiai ir atvirai? Juk čia nėra nieko įstatymais varžytino. Viskas tvarkoj, viskas legališka visais atžvilgiais. Tai ko čia slapstytis, iš užkampių kitus užpludinėti ir svetimą garbę draskyti? Rinkimų metu aš pirmesniais metais balsavau už kandidatus vienus, dabar aš balsuosiu už kitus. Dabar aš balsuosiu už šituos kandidatus:

- V. F. Laukaitis, prezidentu
V. A. Kerševičius, vice-prez.
M. J. Vinika, sekretorium
J. J. Bačiūna, išdininuku
St. Mockų, ir Joną Brazauską, išdo globėjais, ir
Dr. Steponą Biežį, Dak.-kvot.

Kodėl aš už juos? Todėl, kad man rodosi, yra visais atžvilgiais savo vietoms, į kurias diduotoja. Kam geriau kandidatai kiti, pradaus ti už juos. Vieni ar kiti rinkti, aš juos gerbiu, siu ne tam, kad jie ponai", bet tam, kad viršininkais organizacijos rios nariu aš esu nuo 50 metų. Už naujus viršininkus suosius dar todėl, kad pratimu, SLA valdžioje lingos permainos. Aš kineš, kad tu pačių perilgas buvimas savo organizacijai nesveikina, te, viršininkai kaip ir turi savo įsitikinimus, sada laikosi vienoda. Pr reikalojai nuolat reikalauja vairuotojus, jų taikytusi. O prisitaivymu besikeičiančių vimų nelengva, kuomet vieny vieny ir tu pačių mu. Man rodosi, kad kams savo vietoje išbūti, pilnai užtenka terminų kitiems vietoms ir pasislėję, kada naujiems reikalavimams li buti vėl renkami ir prie vadovybės vairo kavamis didelėje orga yra darbas ne toki kaip kam gali išrodyti žiurinti. Du terminu tose išbūve viršininku nuvarge. Posilisis reikalingas. Nepavyš posiliso dabartiniam kams.

Dabar aš savo reikiams. Jei aš rašiau reikiams te kitiems. Jei rašiau tikiškai ir klaidingai, man. Tik meldžiamas kykite žmoniškai, mirga gniužtėmis purvų iš Linkiu visiems geriausiu pasisekimu, klu narius abelnai, kviečia žer vo užduočių. Dirbkite ir taurite rimitai, šaltai galvodami. Musų reikiams. SLA, yra viatinė organizacija, turinti brolytą pa. Ta principa mes saugoti ir brangyti. mes visi jaustis kaip vieni kitiems.

Broliškai visiems, V. S. Jokubaitis

Knyga Apie sėjusias M...

Arėjas Vitkauskas anglų kalbos J...

LIETUVIŲ SKAITIKYTI IR AMERIKOS LIETUVIS

NELSON Pasidabinęs Užteigęs Emilija A. Roberts Ypatingai \$5.00 garbinavimo \$3.50 Garbinavimas \$3.50 Abelnas padabinimas 4 VER

"HISTORIA VERO TESTIS TEMPORUM, LUX VERITATIS"

TALKININKAS, vienas iš mūsų bendradarbių, peraitame Amerikos Lietuvisio numery tarė teisybės žodį apie vidurinės srovės žmones. Rodos nė neliko ką pridėti prie to jo pasakymo, o tik reiktų patarimą priimti ir jį vykdyti gyvenimui.

Nedaro skirtumo kaip tą srovę vadytum: dešiniąja, vidurine ar kairiąja, jei ji nėra organizuota, ji yra palaida ir kaip su tokia ne labai kas nori skaitytis.

Net L.R.K. Federacija peraitame Čikagos suvažiavime pasisakė už "vienybę" su tautine srove, tik "nesurado" toje srovėje vadovybės, su kurią ji galėtų tartis. Gal jos pasakymas nėra visai lux vertatis, bet dalinai yra ir teisybės.

Mano manymu, vidurinė srovė visų pirma turėtų būti organizuota, apie kurią galėtų spieštis be skirtumo visi lietuviai, įiman ir dešiniuosius ir kairiuosius, neišskiriant nė jų tarptautinių nusistatymų, bile tik lietuviai ir už Lietuvos laisvę kovoja.

Vidurinė srovė turi būti pažangi ir atvira, traukianti visus lietuvius po savo sparnų. Ji turi veikti kaip tautinė, kultūrinė, taip ir ekonominė biznio srity:

1). Tautinė srity, turėtų būti aiškinama bendras tautinis ir tarptautinis susipratimas; 2). Kultūrinė srity reiktų daug darbo padėti, kad atkreipus lietuvišką visuomenę nuo tinginystės į kultūrinį apšvietos darbą; reiktų atgaivinti bei sustiprinti Tėvynės Mylėtojų Draugiją, sulig kurios iniciatyvos būtų galima daugiau mokslinio ar tai mekaniško turinio knyga išleisti, kad tuomi lietuvius pasukus nuo smuklių į apšvietos kelią — prie knygų skaitymo, prie tvėrimo knygynėlių, su kurių pagalba daug kas būtų galima atsiekti bei prasilavinti apšvietos srityje; 3). Ekonominė, bei biznio sritys yra labai svarbi lietuvų gyvenime. Biznis yra verslas, stovįs ekonomikos mokslo srity, kuri, kad supratus kaip tinkamai vesti, lietuviai daug pažangos padarytų, iš ko kaip pats biznieriiai, taip ir visuomenę daug naudotų turėtų.

Cia trumpai suminėmus vidurinės srovės programo punktus, kiekvienas lietuvis inteligentas turėtų juos apsvarstyti ir papildyti, nes jei vidurinė srovė turės platų programą su radikaliais principais, o veikiant, bus ir pasekmės.

Tautiškai ir progresyviškai nusiteikusių laikraščių redakcijos galėtų būti vidurinės srovės centro skyriais, kurie vienybės reikale su agitacija galėtų daug prisidėti prie dabar organizuojamų biznierių ir profesionalų sąryšių sustiprinimo.

Žodžių sakant, vidurinė srovė, jei ji tinkamai susiorganizuotų, ji būtų viena iš veikliausių ir praktiškiausių organizacijų tarpe Amerikoje gyvenančių lietuvių. Alpha

NASHUA, N. H.

\$555.55 VILNIAUS LIETUVIAMS

Šiomis dienomis jungtinis draugijų komitetas Vilniaus Krašto Lietuviams Šelpti pasiuntė aukas per generalinį Lietuvos konsulatą, N. Y.

Ši suma \$555.55, sukelta iš surengtų judamų paveikslų, kuriuos rodė Januškevičius, Jr. vasario mėn. 25 d., kurie gerai pavyko ir pelno liko \$41.05

Aukavo draugijos, biznieriiai ir pavieniai asmenys, kurie žemiau išvardinti \$487.50

Smulkiais surinkta \$27.00

Viso \$555.55

Šios sumos sukėlimui darbavosi sekanti asmenys: Jonas Glaveckas ir Jonas Arlauskas surinko daugiausia aukų; A. Zapėnas, F. Valentukevičius, A. Udickas, J. Kudžma, J. Andriuskevičius, J. Ermala, S. Ulcikis, M. Arlauskienė, A. Kazlauskienė, M. Burokienė, E. Gaidienė, M. Akstinaitė, K. Zapėnienė, M. Ziedelis, St. Radevičius, F. Buslavičius, J. Egeris, P. Česokas, A. Tubinis, J. Grigas ir P. Adamonis.

AUKAVO IR PAVIENIŲ VARDAI

Šv. Onos Draugija \$25.00

Šv. Kazimiero Draugija \$25.00

Table listing names and amounts for the Nashua, N.H. collection, including Lithuanian Club, Sv. Petro ir Povilo Draugija, L.D.S. 65 kuopa, etc.

Šie asmenys aukavo po vieną dolerį: — M. Bartis, A. Latvis, K. Gaidis, V. Petrauskas, V. Mitchal, A. Gauras, P. Karosas, J. Jakubauskas, V. Tamulionis, A. Dubauskas, J. Stanulis, V. Kupčiūnas, R. Gojus, J. Augustas, A. Bartkus, R. Skliutienė, J. Bartusevičius, J. Andrikiene, S. Kudžma, E. Andriuskevičienė, P. Tamulavičius, K. Dvareckas, V. Kudžma, C. Gurskas, A. Trainavičius, A. Zapėnas, C.H. Avery Co., J. Januškevičius, L. G. Bauchard, Alvin Lucier, D. Bross Furniture Store, E. Peckard, W. End

Knygu Išpardavimas

Parsiduoda Vokiečių, Prancūzų, Lenkų, Rusų ir Esperanto kalbos kalbamose Teatrališki Veikalai, Apysakos, Eilės, Gramatikos ir Matimatikos rankvedžiai, veik paprastos popieros kaina. Tik pasiskaitykite kas žemiau rašoma:

Del pratuštinimo spaustuvėje vietos, likos daug knygų, kurias nenorėdami atiduoti už paprastą popieros kainą, siūlome savo skaitytojams iš to knygų išpardavimo pasinaudoti.

Žemiau sužymėtas knygas laikysime kokią savaitę laiko. Jei pasirodys, kad mūsų skaitytojai mėgsta knygas ir skubinasi su užsakymais, tai knygų išpardavimas bus pratęstas, jei ne, tai bus parduotos už paprastos popieros kainą į popieros pabrūk. Taigi, pasiskubinkite ir kitiems pasakykite, kad Amerikos Lietuvisio knygyne galite gauti už vieną dolerį (\$1.) dešimt dolerių (\$10.00) vertės knygomis.

Nepaprasta Naujiena

PIRK UŽ 1.00 DOLERĮ 10 DOLERIU

PRISIŪSK AMERIKOS LIETUVIO ADRESU VIENĄ DOLERĮ (\$1.) GAUSI \$10.00 VERTĖS KNYGOMIS

Cia seka už \$18.35 surašas įvairių knygų; pasirink iš jų už \$10.00, pažymėdamas kryžiuoką prie kiekvienos skirtingos knygos, o mūsų knyguis atinks jas ir pasiųs jusų adresu. Štai tų knygų surašas:

Table listing book titles and prices, such as Lietuvių Kalbos Gramatika, Prancūzų Kalbos Vadovėlis, Vokiečių Kalbos Vadovėlis, etc.

Beverage Co., G. A. Richard, Therrault Press, Modern Restaurant, A. H. Bergeron, Son., Jalvail Bros., Reddy's Lunch, A. Galinis, P. Semse, J. Grigas, A. Mikeliūnienė, A. Akstinas, Bourcea's Market, P.N. Ancetil, S. Ulcikis, J. Ermala, St. Ziedelis, A. Sabaliauskas, V. Mazdzierius, Vaišonis — šeima, J. Skirkevičius, A. Svekla, F. Matuza, M. Ziedelis, St. Radevičius, W. Grigas, A. J. Beiliauskas, Ant. Trainavičius, V. Peckarskas, M. Bagdzevičius, V. Remeika, V. Vilkauskas, F. Žukauskas, K. Krakauskas, A. Jonis, St. Kupčiūnas, N. Purvionis, V. Vainauskas, A. Ziedelis, A. Degėsis, F. Buslavičius, Jonas Glaveckas, J. Arlauskas, B. Saluša, J. Versekas, J. Bakanauskas, J. Juknevičius, C. Poškevičius, J. Šimutis, A. Judickas, J. Ukrenas, E. Holak, J. Velička, A. Pauliukevičius, A. Norkunas, L. Trainavičius, H. Stepanavičius, J. Jakelis, K. Gelažauskas, V. Alukonis, Taklė Dabravolskiūtė, V. Buslavičienė, A. Blekaitis 2-tras, P. Davulis, J. Kašeta, M. Lapinskas, J. Miškinis, J. Čeplikas, A. Gurskas, M. Tartelis, Lina Tartelienė, M. Blekaitis, J. Česnulevičiūtė, A. Čepas, A. Krušas, Gate City Cleaning Co., P. Ilkėvičiai, M. Akstinas, J. Miliauskas, Sveklų šeima, J. Ratkevičius, G. Gurskas, M. Burokienė, Grausliai, C. Simkonis, A. Simkonis, K. Barauskas, L. Barauskienė, M. Vezbickienė, K. Žilionis, A. Gaidienė, U. Zibuolis, A. Latvis, A. Bauba, P. Darling, Tamas Grigas, Adv. A. Bakanauskas, J. Kvaraciejus, M. Staknis, C. Lukošauskas, M. Batura, A. Trakimas, F. Grikauskas, P. Kupčiūnas, V. Stanapėdis, K. Lukoševičius, C. Aliukonis, J. Kartasiene, E. E. Willette, Al. Marency, The Bozar Cerier, Market, Hyman Gordon, A. J. White, Brockelman Bros. Mkt., V. E. Bulduc, M.D., H. Pastor, Perrault and Smith, A. J. Nedead, Maynard and Lussier, Pilgrim Lunch, J. Harkaway, G. A. Duhamell, W. Duhamell, T. Belanger, A. Blow, Sam Sing Laundry, Victor Lussier Pharmacy, Berque Jewelry, Dr. L. Perrault, A. Slosky, K. Dowd, Dr. E. Joyce, D. G. Smith, A. Carter, Dr. E. D. Asselin, T. J. Leonard, J. Berg, Dr. J. Prusalis, T. B. Clancy, R. E. Earley, B. A. Degesis, R. J. Doyle, R. C. Leahy, Dr. W. D. Thiodreau, Dr. J. S. Black, Sterling Store, Scott's Jewelry Co., J. L. Sweeney, J. Spears, Dr. D. J. Haggerty, W. L. Natting, Dr. S. T. Rock, C. T. Kazlauskas, J. Vencus, Z. Volungevičius, A. Benuškevičius, Riverside Fashion Shop, Lamprons Shoe Store, J. J. Descollos, Millers, Dr. Daudelin, Dr. Spring, Dr. Thompson, Dr. P. Goodman, Bessie Bryant Co., Marsh Parson Co., A. N. Award, Lincoln Store, Inc., Dr. Welch, J. C. Mandelson, Nashua Pharmacy Co., G. Seortas, Ricards, The Smart Shop, A. Goodman, J. Kasper, Letendre Cleaners, J. C. Bartis, Philip Lamay, Dr. W. B. Haggerty, E. J. Belanger, J. A. Ward, Firestone Auto Supply and Service Station, Sirois Bros., W. J. Neverett, ir J. Mayo. Po 75c — V. Briedis ir Victor Cote.

Suv. Vals. Konstitucija ir jos priedai. 40 pusl. Kaina Napoleonas Bonapartas. 104 pusl. Kaina Prancūzų Revoliucija. 75 pusl. Kaina Žmogus Po Medžiu. Prakalbos su kritikos bruožais. 67 pusl. Kaina Titaniko Nuskendimas su paveikslu. 17 pusl. Kaina Rasputinis. 100 pusl. Kaina Geležiniai Nagai. 72 pusl. Kaina Pradžia ir Pabaiga Romanovų Viešpatavimo Rusijoje. 23 pusl. Kaina Ben-Hur, iš Krist. gyvenimo laikų. 472 pusl. Kaina Šv. Istorija, Senojo ir Naujojo Įstatymo. 180 pusl. Kaina S. V. Prezidentai. 36 pusl. Kaina Lietuvos Kariuomenė. 60 pusl. Kaina 1200 Lietuvos įstaigų adresų, su eilėmis ir sričių adresais. 98 pusl. Kaina Skambančios Stygos, Dainos. 41 pusl. Kaina Bijunėlis, Komedija—Drama. 123 pusl. Kaina Kryžėivis, 4-rių aktų Tragedija. 61 pusl. Kaina Užnemunės Žydas, 3-jų Veiks. Drama. 52 pusl. Kaina Po Apgarsinimui, 1-no veiksmo farsas. 28 pusl. Kaina Valkata, 4-rių veik. dramos vaizdelis. 101 pusl. Kaina Paskendusis Varpas, Pasakos Drama Penkių Aktų. 110 pusl. Kaina Salamonas, laimės išspėjimas. 15 pusl. Kaina Pipiras: Juokai. 31 pusl. Kaina Juokai Juokeliai. 56 pusl. Kaina 8-nių pusl. Juokų sąsiuvinys. Kaina Ukininkystė I dalis. 122 pusl. Kaina Dvi Prelekcijos apie Ukininkystę. 58 pusl. Kaina Pasekmingas Daržovių Auginimas. 38 pusl. Kaina Auginimas Vištų. 32 pusl. Kaina Su užsakymais siųskite ir pinigus. Arba patys atvažiuokite knygynan, tai nė už persiuntimo reiks mokėti. Adresuokite sekančiai:

Amerikos Lietuvisio Knygynas

14 Vernon Street Worcester

M. Balichaud, E. Salvail, Constantius Caros, V. Bolis, J. Kašalynas, V. Ruseckas, L. Večkis, C. Bunevičienė, F. Zinkevičius, F. Mazetis, V. Galeckas, M. Aliukonis, S. Andrews, A. Mažeika, C. Kazlauskas, P. Akstinas, L. Injian, The Shoe Market, T. J. Levesque, J. A. Wallcott, R. F. Targert, B. Gordon, F. Langston, H. Blow, Pine St. Market, Drug, Levalles Drug, A. Jeannotte, A. Theriault, L. neaux, G. S. Adams, L.P. Hallaham, Culinis Flower Priscilla Candy Shoppe, Candy Shoppe, Brest Ungetheum, Panaganalia, All

ARNOLD LUMBER COMPANY

887 Millbury Gatvės Dial 24

DAŽAI IR GELEZIES DAIKTAI VISOKIOS RUSIES STATYMO MEDŽIAGOS — MEDŽIO — DARŽAMS REIKMENŲ Worcester, Massachusetts

MILLBURY CAFE

208-210 MILLBURY STREET Worcester, Mass.

LINKIME MUSŲ SKAITLINGIEMS LIETUVIAMS LINKSMŲ ŠVENTŲ VELYKŲ

Ateikite ir mes Peržiūrėsim Aki —

Vieną iš Musų Dviejų Raštinių

POPE OPTICAL COMPANY

397 Main Gatvės Liberty Theater WORCESTER

MARBLE-NYE CO.

Urmininkai ir Detalistai

DAŽAI — LAKAI — EMALĖS

Sunkūs Chemikalai — Aliejai ir Krakmolai

18 Foster Gatvės Worcester, Mass.

Tel. 2-7527

Worcester — Boston — Providence

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

GERIAUSI LINKĖJIMAI SULAUKUS VELYKŲ ŠVENČIŲ

DARLING & RHODES

STIKLINIAI DAIKTAI

32 Austin Gatvės Tel. DIAL 3-0639

WORCESTER, MASS.

V. M. Klausutis

Naš Suomiu ir Rusu Karo

MIU PRALAIMĖJIMAS IR TALKININKŲ APSI- VYLIMAS. PSEUDO DEMOKRATIJOS SUSILP- NEJO, AUTOKRATAI SUSTIPRĖJO. ANGLIJOS DIPLOMATIŠKI PRALAIMĖJIMAI.

ASARIO saulės spindu-
pina Suomijos krašte
pusynus ir ledus, šie-
ka pavasario vandens
Kara pralaimėję su-
doja. Žiaurus likimas
tauta skaudžiai pažeidė.
dienos prislėgta suomių
toja, parblokšta, gar-
narsi Suomija vėl ryžta-
kelti ir žengti pirmyn.
taikos sulaukę, suomiai
apie pavasario darbus,
arimą ir sėjimą, o jųjų
suomenę ramindami ru-
prie naujų krašte refor-

jų tautų vadų, turėjo nusileisti,
priimti SSSR vado padiktuotus
pasiūlymus. Ir jei suomių va-
dai būtų nusileidę, aišku, Suo-
mija būtų išvengus politinių
tragedijų ir skaudžių žaro žaiž-
dų ir teritoriališkų pralaimėji-
mų, kokius ji dabar turi.

Karas rusų su suomiais baig-
tas, bet karo žaizdos negreitai
bus užgydytos. Nors taikos sut-
artį pasirašė abiejų valstybių
vadai, bet realios taikos nėra ir
ilgai nebus. Nuskriausti suo-
miai draugais rusų nebus, o pa-
starieji taipgi nebus suomių
draugai. Bet jeigu būtų be ka-
ro susitaikyta, lygiomis terito-
riališkai rubežiai būtų buvę nu-
statyti, tuomet būtų daugiau
šansų šių tautų draugiškumo
išvystymui, būtų buvę galimybės
politiškiems, ukiškiems ir kul-
turiškiems santykiams, o dabar
santikiavimas šių kaimyniškų
kraštų žmonių ir jųjų vadų bus
tiktai dirbtinas, ne nuoširdus.

Suomių Pralaimėji- mas Talkininkams Bus Didelis Moralinis ir Politinis Smugis

Anglijos ir Francijos vadai
klaidžiojo tamsiais koridoriais,
vaikščiojo per pastarus 20 me-
tų nepolitikuodami ir beveid-
mainiaudami. Anglų ir francu-
zų pseudo demokratiški vadai
pasiekė galą kelio du metai at-
gal, kuomet jie pardavė Austri-
ją Hitleriui. Neville Chamber-
lain ir jo kolega, Lordas Hal-
fax manė, kad Austrijos kaina
jei galės pasotinti vokiečių im-
perializmui kelią, kad leisdami
Hitleriui prijungti Austriją
prie jo naujojo Reicho, galės nu-
raminti jį ir patikrinti taiką
Europos valstybėms.

Bet, dėja, tas anglų vadų di-
plomatiniškas "smurtas", konspira-
tyviškas susitarimas su Hitle-
riu nenuramino jo, nesumažino
vokiečių imperializmo godumą;
priešingai, padaugino vokiečių
karingumą, ryžtingumą ir im-
perializmo ambicijas. Veidmai-
niaudami Anglijos ir Francijos
vadai, per 20 metų besiryždami
išlaikyti Europoje "status quo",
sudarė sąlygas naujam karui.
Visi jųjų politiški pastatai po
didžiojo karo buvo dirbtini, ir
todėl ne realūs Europos kraštų
rubežiai subyrėjo. Visos francu-
zų-anglų politiškos "poduk-
rės" pradėjo šalintis nuo savo
"pamočių". O vokiečių diplo-
matai nuo 1933 m. pradžios,
Hitlerio vadovaujami, pasižy-
mėjo savo genijališkumu, in-
trygaudami ir laimėdami diplo-
matiniam kovos fronte, sudarė
politišką panyką Europos žemy-
ne.

Po Austrijos respublikos lik-
vidavimo, staiga buvo likviduo-
ta Čekoslovakija, viena iš tvir-
čiausių demokratiškų respubli-
kų, ištikimiausia anglų-francu-
zų "podukrė". Vėliau tapo lik-
viduota antroji anglų - francu-
zų "podukrė" — tai buvo Len-
kija. Austrija, Čekoslovakija ir
Lenkija buvo stiprios politiškos
ir militariškos anglų - francu-
zų tvirtovės, bet Hitleris jas leng-
vu būdu paėmė: Austriją ir Če-
koslovakiją jis gavo be šūvio
paleidimo, o Lenkiją pasiėmė
karo žygiu bėgy 18 dienų.

Anglijos didikai pralaimėję
diplomatiniame fronte, pradėjo
prieš Hitlerį žygi, paskelbdami
karą Vokietijai. Anglų ir francu-
zų vadai tikėjosi, kad Lenki-
ja ilgai laikysis, kad Rumanija,
Jugoslavija ir kitos mažosios
Europos valstybės atsistos ang-
lų-francu-
zų karo fronte. Lenki-
ja tapo žaibo greituomu sugriaus-
ta pirm negu anglai ir francuzai
sumobilizavo savo kariuomenes
ir karo laivynus. Rumanija ir
Jugoslavija ir kitos mažos tautos
pasiskelbė neutrališkomis,
atsisakė pasitikėti anglais ir
francuzais, bei jųjų karinėmis
jėgomis ir jųjų pažadais. Tik
Suomija realizavo anglų ir francu-
zų pažadus. Stalinas, apsi-
vykęs pseudo demokratais —
perėjo į Hitlerio frontą.

Patarlė sako: "Tas ne paukš-
tis, kuris savo lizdą teršia".
Šis posakis labai puikiai pritai-
komas anglų ir francu-
zų vadų politikai. Jie taikos siekdami
pardavinėjo savo politiškas tvir-
toves, savo auklėtas "podukrės".
Jie politikaudami, reformuoda-
mi Europos žemyną po didžiojo
karo neatsižvelgė į tautų teises,
vienas skriaudė, kitas globojo,

DR. JONAS NAVAKAS,
Valstybės Tarybos Narys, Vyriausiojo Komiteto Pirmininkas

DAKTARAS JONAS NAVAKAS

VILNIAUS KRAŠTUI REMTI DRAUGIOS VYR. KOMITETO
PIRMINKAS

Pirmininką dabar Vilniaus
Kraštui Remti Draugijai Dr.
Jonas Navakas yra panevėžietis
aukštaitis, 1914 metais baigęs
Panevėžio realinę gimnaziją ir
vėliau Maskvoje studijavęs me-
diciną. Maskvoje budamas, jau
pasireiškė savo visuomenine
veikla: čia jis dirbo komitete
nukentėjusiems nuo karo šelpti,
organizavo mokslieviams šelpti
draugiją ir visą tos draugijos
veikimo laiką buvo aktyviu jos
valdybos nariu.

Su kitais tremtiniais iš Rusi-
jos grįžęs 1918 m. į Lietuvą
tuojau pat stojo į valstybinę
darbą ir uoliai dalyvavo pirmų
Lietuvos valdžios organų ku-
rime. Kai į Lietuvą briovėsi
raudonoji armija, J. Navakas
šiaurės rytų Lietuvoje organi-
zavo gausingą Lietuvos parti-
zanų būrius, kurie sukilo prieš
bolševikus. Pats partizanas-ku-
rėjas, 1919 m. kovo mėn. 23 d.
suagitavo prieš bolševikus 8-jį
žemaičių pulką. Tų pačių metų
balandžio mėn. 6 d. jis suaukė
karininkų ir partizanų vadų su-
sirikimą ir įsteigė Joniškėlio
Apskrities Apsaugos Štabą. Prie
partizanų prisidėjus ir kariuo-
menei, per kelius mėnesius kraš-
tas buvo išvalytas nuo bolševi-
kų, ir partizanų būriai priėjo
prie Daugavos upės.

Vėliau iš tų tiksliai suburtų
partizanų susikūrė atskiras ba-
talionas, o paskui — 9-sis Pės-
tininkų Pulkas.

1920 m. J. Navakas buvo pa-
skirtas Piliiečių Apsaugos De-
partamento direktorium ir bu-
vo tose pareigose trejus metus.
Tuomet jis vyko į Prancūziją,
kur baigė teisių fakultetą ir ga-

K. V. as.

PAVASARIO ŠVENTĖ

Velykos — puikioji pavasario šventė.
Papieviai sužibo žiedų melsvumu,
Purienos atkaitoj ima lukštentis,
O saulės, kiek saulės! Net širdžiai ramu.

Ir mes per Velykas
Sulauksim svečių!
Pasveikinsim paukštį
Gražiu margučiu.

Išeisim laukais kaimynystėn dairytis,
Margučiais pažaisiti, pralinksmit visus.
Juk seną pradžiugins mažą gėlytę,
O jauną pastiprins mūsų žingsnis drąsus.

Ir tu per Velykas
Keliauki svečiu,
Pasveikink kiekvieną
Gražiu margučiu.

D. Varnas

joms kitų tautų teritorijas pa-
dovanojo. Tos politinės sukty-
bės ir skriaudos neišėjo ang-
lams ir francuzams bei jųjų "po-
dukrėms" ant naudos. Dabar
Hitleris ir Stalinas pertvarko
Europos tautų sienas taip kaip
jiems patinka, o ne kaip ang-
lais, francuzams ar kitų tautų
žmonėms patinka, arba, kaip
teisėtumas reikalauja.

Francuzijos ir Anglijos vadai
pralaimėjo kovą diplomatiniam,
ekonominiam fronte, gal pralai-
mės ir militariniam fronte. Ne

gaila mums anglų ir francu-
zų, bet gaila mažųjų tautų, taiką ir
teisėtumą mylėjusių, kurios la-
bai daug nukentėjo nuo anglų ir
francu-
zų vadų politikos po di-
džiojo karo ir dabar nukentėjo
naujo karo metu. Mes matome,
kad Europos pseudo - demokra-
tija gavo didelių smugius ang-
glų ir francu-
zų vadų vadovau-
jama, o autokratija laimi visuo-
se frontuose.

Apsivylime gyvena ne tiktai
čekai, lenkai ir suomiai, bet ir
kitos mažosios Europos tautos

del gražiausių
**DRABUŽIŲ VELYKŲ
ŠVENTĖMS**
taipgi pasipuošimų
Worcestery eikite į
Denholm & McKay Co.
Worcesterio Didžiausia ir
Žymiausia Krautuvė

VELYKŲ LINKĖJIMAI
L. & K. MOTORS, Inc.
Naujų ir Naudotų Hudson Karų
Pardavėjai
Gazolinas — Alyva ir Tepalai
Kamp. Washington ir Harding g.
TEL. DIAL 2-8750
Worcester, Massachusetts

Su Velykų
Linkėjimais Savo
Rėmėjams ir
Draugams

MILLBURY FURNITURE CO.
182 MILLBURY STREET — WORCESTER, MASS.
Tel. 2-5936

Aukšta Vertybė Kiekvienoj Kainoj
Pas Bogage Brangenybių Pardavėjus
GALITE BUTI TIKRI, KAD GAUSITE GERĄ
VERTĘ IR PUIKIUS PIRKINIUS UŽ
JUSŲ PINIGUS

Laikrodėliai Deimantai
17 akmenukų \$16.45 5 deimantų Setas
puikiai padirbtį Graži pora vestuvėm:
Taipgi Hamilton, Wal- puikus Deimantai \$45
tham, Elgin laikrodžiai 14 k. aukso

DOVANOS VISIEM ĮVYKIAM
Matykite mūsų pasirinkimą, ypač įvairias
nebrangias dovanas!
Esame Specialistai Laikrodžių ir Brangumynų
Pardavime
DARBAS UŽTIKRINTAS
BOGAGE BRANGENYBIŲ PARDAVĖJAI
600 Main Gatvės kampas Austin Gatvės

VELYKŲ LINKĖJIMAI NUO
Yeshinkas
Insurance Agency
10-A Vernon Street
Worcester, Mass.
TEL. 3-3784

Liberty Garage
PETRAS JURKINAS, Sav.
ABELNAS AUTOMOBILIŲ
PATAISYMAS
"Patarnavimas Kada Reikia"
Dial 6-2631
Kampas Harding ir Lafayette Sts.
Worcester, Mass.

GALINGOJI IR PAŽANGIOJI "SAULĖTEKIO ŠALIES" IMPERIJA

(Rašo J. BUTKEVICIUS)

Kol nebebuvo prasidėjęs Japonijos su Man-
džurija, o vėliau ir su Kinija vienas ir antras, o
ypatingai šis paskutinis šių dienų karas, — į
Japoniją taip daug kas ir dėmesio nekreipė. Ta-
čiau šiandien, susikivirčius su Rusija, ir tebetę-
siant karą su Kinija, — jau daugel kas gyvai
pradeda ją domėtis. Daugelis norėtų šiek tiek
plačiau sužinoti apie tą galingą ir pažangią,
taip vadinamą "Saulėtekio Šalies", Japonijos Im-
periją, jos gyventojus, jų būdą, charakterį, gyve-
nimą, papročius, pažangą, Japonijos istoriją, jos
gamtą ir t.t. Žinoma, aš čia visus nekalbėsiu
apie militarinius Japonijos Imperijos siekius ir
planus kariškąjį jos prestižą, ir tas visas priežas-
tis, kurios ją dabartinį karan su Kinija įpainio-
jo. Surinkęs iš Saležiečių Misijonieriaus, Tėvo
Petro Escursell raštų, gražų pluoštelį žinių, —
jomis pasinaudodamas, ir rašau Tamstoms, gerb.
"Amerikos Lietuvių" skaitytojai, šį natūralų
straipsnelį, apie Japonijos Imperiją, kad kuo dau-
giau gerb. skaitytojų, su ta šalimi supažindintus.
Aš manau, kad vis tik dėl to, daugeliui gerb.
"Amerikos Lietuvių" skaitytojų, šis mano straips-
nelis, ir bus įdomus pasiskaityti.

Na, ir kagi? — Padarykime Japonijon "Eks-
kursiją"! Mano kaip "vado", pirmutinio "pasas"
jau yra "gatavas", visa "prispasta" ir kelionės
lėšos, — visos iškalno jau "apmokėtos"! — Dra-
siai pirmyn su manimi! Prižadau visiems visas
kelionės išlaidas, ir reikalingus dokumentus, paru-
pinti veltui! Nebijokite! — Kelionė visiems bus
kuopatogiusia, kokios nė vienas dar niekuomet
nebeturėjote! Na, tai gerai! — Atsakysite nevi-
nas. Tik greičiau!

Gerai! — vykstame į Tolimuosius Rytus, —
į Japonijos Imperijos šalį, kuri mažiau kaip prieš
šimtą metų, taip galingai ir nuostabiai "pasipur-
tė", nustebino Vakarų, paskiau juos pasivijo, vos
tik neaplenkė, ir dabar savo galingumu, net gero-
kai jus išgąsdino. Vykstame pamatyti to gyvo-
jo ugniakalnio, kurs su savo besiveržiančia iš vi-
daus pajėga, nežinia ką ateity gali padaryti.

Gerai gerai! — Rodos girdime iš keliaujan-
čiųjų minios balsą, kaip atskiri mūsų ekskursijos
bureliai, reiškia kelione didelį savo susidomėjimą.
Gerai sako vienas entuziastingas rusų keleivis.
Juk kaikiuros Europos valstybės, yra padariusios
su Japonija įvairias sutartis, tat po Japonijos Im-
perijos šalį, laisvai galėsime vaikštinėti, tarsi po
savo kaimyną dobilieną!

— "Gal dar ten rasime tas nuostobiasis chri-
zantemas tebežydičias? Juk taip daug apie jas

įvairiose poezijose esame skaitę! — šnabžda vi-
durinėse mokyklos mokinė savo motinėlei, Sale-
ziečių bendradarbei. — Dabar tai iš arčiau turė-
sime progos išsiurėti į Japonijos apšvietimą ir
jos mokyklų tvarką. — Mostelia su pirštu vienas
mokytojas savo draugui, ir giriiasi, kad tuo klau-
simu kaž kur tai skaitęs labai įdomų straipsnį —
Iš arčiau pažinsime japonų būdą, charakterį, ir
visą jų gyvenimo aplinkumą, kad aiškiau galėtū-
me suprasti tą nepaprastą jų kulturoje ir civili-
zacioje padarytą pažangą, ir mokėjimą pasisa-
vinti visa tai, ką geriausio pas europiečius jie
pastebi — rimtai atsiliepia vienas žymus visu-
meninkas.

Mūsų vaizduotės traukinys, jau dumia per
plačiasias Sibiro taigas. Kadangi tos šalies val-
dona nenori, kad mes per daug domiaim jų šalį ir
gyvenimo tvarką stebėtume — ypač nenori ir bi-
josi, kad apie tą tvarką tiesą pasakytume, — tai
mes juos ir paliksime. Geriau mesime savo
žvilgsnį į pačią Japonijos istoriją, kad ji mums
neišrodytų tarsi vakar dieną išdygęs baravykas,
kurio nepaprastas našumas, mums sukelti mūm-
se nepasitikėjimą, bet kaip šimtmetinis aržuolas,
kurs per amžius suso ir skurdo, kol savo šaknimis
drėgną, maistingų sulčių klodą, ir umai išsiplėtė
taip, tarsi visą pasaulį aprėpti užsigėdęs milžinas.

Kai kas Japoniją pavadina per amžius ruku-
siu, ir dar visai neseniai praturkusiu — išsiveržusiu
galingu ugnakalniu. Tas vaizdas ir pavadinimas,
natūraliai kyla galvoje permąčius Japonijos im-
periją. Maždaug iki VI šimtmečio, prieš Kristaus
gimimą, — Japonijos Imperijos salų veik visai ne-
žinota; jų gyventojai buvo niekam nepažysta-
mi! — Kai kurie istorikai norėtų mus įtikinti, kad
jie buk turį žinių, kaip gyveno patys pirmieji
japonų protėviai; tačiau nedaug tegalima jiems
tikėti, nes jie nebeturi tam dalykui įrodančių do-
kumentų. Kaip matyti — Japonijos istorija, tur
but prasideda daug vėliau, Kiniečių ir Maliečių už-
plūdimo laikais, kuomet, žymiai padaugėjus salų
gyventojams, — atsirado tiksliau apibrėžtas ir
tvirtesnės bei pastovesnės vyriausybės reikalas.
Seniausieji Japonijos metraščiai aiškiai pažymi
tą faktą, kad tais laikais gyvenęs garbingasis Mi-
kado (Imperatorius!) Sugin, kurs visą savo valdo-
mą šalies teritoriją, padalinęs lygiai į keturias da-
mą šalies teritoriją, padalinęs lygiai į keturias di-
deles provincijas, kurių kiekvienai valdyti pasky-
ręs savo asmeniui ištikimą general-gubernatorių,
arba kaip jis vadino **šlaguną**.

Vėlesnieji palikti pėdsakai, kuriais istorija

bės balsas, — patikimiausias
vadovas. Gyvename nepaprast-
tus laikus. Europoje ir Atlanto
vandenynė siaučia karas. Kai
karas siaučia vienoje vietoje,
niekam nėra saugu kitoje vieto-
je. Karas lyg gaisras — plinta.
Žiūrėkit kiek mažųjų tautų ši-
andien dejuoja, kiek ašarų ir krau-
jo. Musų Lietuva betgi gyva ir
sveika. Bet Lietuva turi sun-
kenybių, ji reikalinga pagalbos.
Tad dabar yra laikas Lietuvai
į talką stoti — dabar yra laikas
savo pajėgas organizuoti. Pa-
vojus musų krašto laisvei, musų
valstybės nepriklausomybei, ga-
li lyg netikėtai tornado umai at-
sirasti. Tad budėkime ir dirbki-
me vienybėje, dirbkime ir budė-
kime.

Vaizdas

Vytautas:

Saulutė jau maudosi juroj
Lakštingala traukia dainas
Mergelė jaunoji ko rymai?
Kokias tu dumoji dumas?...

Gal menas tau kanklės Vaidylų
Kęstučio, Vytauto laikai
Kas drumsčia gyvenimą tylų —
Ko gi man nieko nesakai?...
Ko svyra gražioji galvelė —
Ko akys rasoja perlais
Sakyki, sakyki žvaigždele!...
Tau kelią praskinsiu ginklais!...

Danutė:

Taip daug nesirupink drauguži
Aš visiškai rami esu,
Kai jura miršusi rėžia
Gėrėtis svajoti gražū!...
Gražū prisiminti senovę
Tėvynei garbingus laikus
Aukšines mintis man sugriovė
Šisai saulėleidis puikus!...

Čia Vilniaus malda aš kasdieną
Saulę sutinku — palydžiu.
Miklink drauguži ginklus plieno
Laukia tėvynė žygių didžiū!...
Laukia tauta naujų didvyrių
Naujų mostų ir žygių garsių,
Tat sakalai jurų ir girių
Negailėkite suolių drasiū!...

Vytautas:

O brangi sesute — žvaigždele!...
Ginklai išmilkinti seniai
Ištieskie mažutę rankelę
Abu eisime tenai!...

Senelis su kanklėmis:

Laiminga yra ta šeimyna
Laiminga bus ir toji tauta
Kur melė ir vienybė žydi —
Ir ateitis tenai bus — rimta!...

1937 m. M. Petruskevičienė

LIETUVIAI! SKAITYKIT IR PLATINKIT AMERIKOS LIETUVIŲ

gali pasiremti, parodo mums, pirmiau tose salose
gyvenusių laukinių Ainių kovas su ateiviais. Tie
karai, kaip atrodo, neilgai tęsėsi. Tačiau vis tik
dėl to, — ateiviai su Ainais, ne tik greitai nesusi-
mė, — bet ir po šiai dienai, paliko visiškai at-
siskyre, kaip išvaizdos bendrosios visuomenės
buklės žvilgsniu, do nelygūs sluoksniai: — Ainais
kaip tvirti ir nuolatiniai vergai, — Japonai, kaip
gabūs ir lankstūs pergalėtojai.

IV šimtmečio po Kristaus gimimo, — Japonai
nepasitenkindami Ainių nugalėjimu, — pasijuto
laisvi ir pibrendę esę, jau ir jurių žygiams. Jų
gabūs ir prityrę jurininkai, netrukus pasekmingai
užkariavo visą Korijos Pussiasalį. Kaip ma-
tyti, tuo pačiu laikotarpiu, — japonai pradėjo tan-
kiausi susidurti ir su kinais, ir netrukus iš jų iš-
moko jų ideografinę, t.y. minčių rašybą. Glau-
desni santykiai su senosios Kinijos tautelėmis, —
atnešė Japonijon taipogi ir naują tikyba, vadinamą
Budizmą. Tačiau ir senoji japonų tikyba **Šinto**
(Dievų Kelias!), pasiliko greta naujosios; tačiau
šimtmečiams slenkant, veik visiškai su ja susi-
mė.

Sekantis Japonijos istorijos laikotarpis, pra-
sideda maž daug nuo VI iki VIX šimtmečio. —
Tai Rytų Viduriniai Amžiai, pilni įvairiems isto-
rikams neaiškumų ir žavingų poetams nuoti-
kių. Dabar visose Japonijos Imperijos Salose,
verda kova. Kovoja Provincijų **šlagunai**, su
kas kartas vis daugiau silpnėjančia **Mikado** galia;
kovoja žymesnieji **Daimai**, (Bajorai!), savo tarpe;
pagaliau kovoja viena šeima su antrąja savo tarpe.
Tuo kritingu momentu, — iškyla drąsusis
Joritomo, ir jo dinastijos vardas, kuris, netrukus,
užmiršimo istorijos lapų vėl užskleidžiamas. Jų
dinastijos garbę paveldėja Asikagos Imperatorių
eilė; tačiau ją užtemdo skaudūs viesiosios betvar-
kės įvykiai.

VIX šimtmečio pabaigoje, — Japonijai stai-
ga nušvinta naujos laimingesnės ateities saulutė.
1573 m., Vidaus Reikalų Ministeris, Grafas **Nabu-
noga**, su savo geležinės energijos ranka, — pasi-
stengė išrauti visus betvarkės augalus, ir dideliu
savo asmens populiarinimu, įskiepijo japonams
tą didelį savitarpės vienybės jausmą, kurio dar ir
šiandien jie taip tvirtai laikosi. Laimingai pra-
dėjusią eiti geryn bendrąją Japonijos bukėlę, —
dar pagreitino iš Šv. Pranciškaus Ksavero atneša-
ta, įskieppta ir tarpiai japonų sirdyse prigijusi
Krikščionybė. Tik, dėja, to ministerio paleiktieji
įpėdinio, nevisi buvo verti tos garbingos vietos
žmonės. Ypatingai vienas **Jeijas**, visai beprotiš-
kai nutraukė taip laimingai užmegstą bendrąją
pažangos grandinę. Vos tik spėjęs valdžios ke-
dėn įsisėsti, — jis veikiai išleido garsiuosius, taip
vadinamus **šimtą įstatymų**, nukreiptus prieš visus
svetimšalius ir prieš krikščionis. Šie pastarieji,
ypatingai dėlei to tų nedorų įstatymų nukentėjo!

Su Velykų Linkėjimais Savo Rėmėjams ir Draugams
WORCESTER SODA COMPANY
Visiems gerai žinoma kaip viena iš geriausių firmų
išdirba
Pasižymėjusius Minkštus Gėrimus
Taipgi pristato visokių bravorų
ALŲ IR DEGTINĖS
Degtinių turime apie 35 skirtingų Rušių. Alaus
Dėžėmis ir Statinėmis, kas kaip nori. Pristatymas
visas miesto dalis.
Gerbiamejii Lietuviai: — Mes visada ir viesuomet
nikams ir Baliais, nes atjauname lietuvius. Tad, kam
naus alaus, degtinės, ar sodės, prašom kreiptis pas:
WORCESTER SODA COMPANY
41 PERRY AVE., Tel. 5-8794, WORCESTER
Savininkas S. J.

**LINKSMŲ VELYKŲ
LINKĖJIMAI**
— nuo —
GEORGE WIEGERT COMPANY
AUKSTOS RUSIES DEŠRŲ GAMINTOJA
275 Greenwood Gatvės
WORCESTER, MASS.

**LINKSMŲ VELYKŲ SVENCŲ
WORCESTERIO ir APYLINKĖS
LIETUVIAMS**
National Bottling Co.
MINKŠTŲ GĖRYMŲ GAMINTOJAI
LOZORAIČIAI SAVININKAI
Pas mus galima gauti pilną pasirinkimą
minkštų gėrymų.
495 Millbury St.
TELEPHONE 3-6525
Worcester, Mass.

Prasidėjo bausis katalikų persekio-
jybė naujųjų krikščionių, pabugę
gyvybe, — išsivadėjo katalikų tikėjimo
tik palyginamai mažas tikinčiųjų
bepročio valdono įsakymu — 37,000
talikų, per vieną dieną, visoje Japoni-
je, kardais paliko išžudyti! Nuo tos
jokia Vakarų Europos įtaka, visiškai
Japonijon patekti; peržengti svetimos
nijos Imperijos sienas, — buvo grei-
drausta! Šiokius tokius prekybinius
vos vienai Olandijai, tepavyko su-
kyti.

Įvairios Europos valstybės
dais, bei įvairiais laikais, bandė pal-
Japonijos užsispyrimą, neįsileisti
tintauciu, ir įtikinti japonus, kad
atsiskyrimas, — yra jiems patiems
galiau, pereinoto šimtmečio antrojo
Amerikos ir Europos valstybių mo-
džiami, — japonai sutiko atidaryti
su užsieniu prekybai kelias savo pre-
čiau pasekmė buvo ta, kad veik per
darytų sutarčių, — japonai veik
laikė. O tai dėl to, kad **Mikado** val-
na, o **šlagunų** galia nustumusi
laipsnio. Europiečiams teko ir grie-
griebties, kad savo laivus ir žmones
apgyvus. Nepoiligam ir viduje
desnė japonų dalis pajuto, kad visa
ka ir atsilikimas, gimsta dėl netik-
dalinimo tarpe **Mikado** ir gobsių
masis buvo pasilikęs vien tik be-
stabas, kurio japonams nebebuvo
pamatyti; o pastarieji, nevaržomi
mais, ar ir akėjo žmonėms savo ma-
niam **Mikadui Mutso Hito**, pavyko
patraukti savo pusėn japonų visu-
kumą ir visas stipriausias jėgas.
ja, nors trumpa, bet labai atkak-
išsilaikė. 1868 m. lapkričio mėn.
įžengė į naująją savo sostinę **Jedo**,
liau pavadino **Tokyo** (Rytų Sostinė)
tuojau pradėdavo visa eilę reformų.
tvarkymas, kariuomenė, susistek-
tvarkyti Vakarų Europos pavyzdžiu
nijos gyvenimas staiga apvirto
nion pusėn. Svetimtaučiai, nuo to
vengiami, bet kviečiami. Jiems
vesta visos aukštesnės mokyklos
pramonės įstaigos, ir net žemės ūki-
tai neilgai trukėjo: — Vos tik japon-
galį su savais žmonėmis orientuo-
svetimšaliai ir vėl palaiptu, turė-
pasitraukti; Taip maždaug galima
bartinė Japonijos kultūra ir civili-
pasakius, perdėm yra europietiška,
ta savotiška Japonų Tautos spalva.
(Bus daugiau)

LIETUVOS ATS. P. ŽADEIKIO KALBA

(Tąsa nuo 4-to pusl.)

didžiausios ir sunkiausios. Pirmoji problema tai atvadnoto
Vilniaus krašto atstatymas, ekon-
nomine ir kulturine kryptimi.
Varome rūpinomės ir aukavome
savo energiją, laiką ir pinigų
bedainuodami per 19 metų
"Mes be Vilniaus Nenurimsim."
Dabar kai jau mūsų svajonė iš-
sipildė, sudarykime galingą lie-
tuvišką talką išvargintiems vil-
niečiams pagelbėti, pagelbėti jų
prieglaudoms ir mokykloms, jų
veteranams ir jaunimui, o ypač
pavargėliams, kurių Vilniaus
krašte yra apščiai. Vilniaus ir
Vilniaus Krašto aptvarkymas ir
aprupinimas yra todėl viena
maloniausių mūsų pareigų. Lie-
tuvos žmonės tam tikslui sudė-
jo, kaip girdėti, apie šešis mili-
jonus litų. Amerikos lietuviai,
taip jų spaudoje skaitovime,
esate kviečiami šioje linksmoje
talkoje dalyvauti. Ir aš atvy-
kau į Čikagą, kad tą kvietimą
paliudyti. Tatgi, galingoji Či-
kaga, stoki į talką ir imkis tau
priderančios vadovybės.

Antroji žiuri ir netikėtai at-
siradusi Lietuvos problema yra
tai apie 100,000 atbėgėlių iš bu-
vusios Lenkijos. Ši skaitlinė su-

sideda apytikriai imant iš virš
70,000 iš Lenkijos atėjusių ir iš
bent 35,000 tikrųjų karo pabė-
gėlių. Šių tarpe yra bent 5,000
lietuvų, bent 14,000 žydų, —
dauguma gi susideda iš lenkų,
šiek tiek baltgudžių ir net uk-
rainiečių; atbėgėlių tarpe yra
vaikų apie 6,000, moterų virš
10,000.

Atbėgėlių patalpoms, drabu-
žiams ir maistui reikalingos mi-
lijoninės sumos. Vien tikrie-
siems karo pabėgėliams reika-
linga arti 4,000,000 litų kas mė-
nesį arba apie 600,000 dolerių.
Lietuva visus savo išteklius tu-
ri aukoti tai nelaimėi; pagelbos
iš svetimų kraštų teateina tik
aštuntoji dalis to, kiek iš tikrų-
jų reikia. Lietuvos žmonišku-
mas ir mielaširdystės darbas
turėtų užimponuoti visam pa-
sauliui ir pasaulis turėtų Lietu-
vai suteikti daugiau paramos
negu iki šiol teikia. Prie šios
progos pareikškime padėką A-
merikos Raudonajam Kryžiui,
kuris Lietuvos atbėgėliams yra
paaukavęs apie 80,000 dol. dra-
bužiais ir grynais pinigais.
Hooverio Komitetui, kurio cen-
tras New Yorke, ir Lietuvos

žydų Federacijai. Man ypač
malonu girdėti, kad ir lietuvių
tarpe atsiranda talkininkų Lie-
tuvos nelaimingiems atbėgė-
liams šelpiti. Tai gražu ir kilnu,
nes Vilnių atgavus tarpe lie-
tuvių sparčiai vyksta būvisi ne-
apykanta lenkams. Atbėgėlių
šelpimas yra talka pačiai Lietu-
vai. Čikaga ir čia pasirodyk,
nes kitos kolonijos žiuri į tave
ir laukia pavyzdžio.

Kaip matote, gerbiamejii či-
kagiečiai, vietoje gražių žodžių
ir sveikinimų dėl Vilniaus atga-
vimo, aš atvežiau Jums ir prieš
Jūsų akis pabėriau visą maišą
reikalų. Bet aš manau, kad ir
Jūs patys norite žinoti tikrovę
kaip karti ji nebutų. Bet, ger-
biamejii, nepamanykite, kad ma-
nuo kvietimas į talką Lietuvai
reiškia, kad Jūs turėtume atidė-
ti ar užmiršti savo reikalus.
Priešingai, nes Jūs turite iš-
likti reikalai ir Lietuvos reikalai
eina lygiagrečiai ir vieni gelb-
sti antriems. Šelpdami Lietu-
vos reikalus, nepamirškite sa-
vųjų. Lietuva džiaugiasi iš
kiekvieno Jūsų laimėjimo kaip
ir Jūs negalėjote paslėpti nu-
siminimo dėl Klaipėdos neteki-
mo, kaip negalite paslėpti
džiaugsmo Vilnių atgavus. Tat
aišku, kad Jūs Amerikos Lietu-
viai esate integrale lietuvių
tautos dalimi, nors žinoma ne-
galime būti visi vienos valstybės
piliečiais. Jei butumem,
tai ir tartumemės dėl Lietuvos
santvarkos, dėl Lietuvos vald-
žios. Bet taip nėra. Vietoje
bendros pilietybės turime tau-
tos vienybės idėją, turime lie-
tuvišką kultūrą arba lietuviybę,
turime Lietuvos valstybės ne-
priklausomybę. Štai tie satai,
kurie visus lietuvius jungia vi-
enybėn. Lietuvių tautinė vieny-
bė paeina juk iš naturalės krau-
jo giminystės, o ne iš kokio iš-
mislo. Lietuviybė kaipo lietu-
vių tautos išdava nėra gi kokia
prekė "made in Lithuania" arba
"made in America." Lietuviybė
yra tas lietuvių tautos kultūros
lobynas ar aruodas į kurį visi
pilame ir iš kurio visi semiamė.

Brangiausioji visų lietuviškų
jėgų ir pastangų išdava yra sa-
vos lietuviškos valstybės nepri-
klausomybė, paremta ant tautos
suverenumo. Lietuvos nepri-
klausomybė todėl yra idealas ir
džiaugsmas ne vien Lietuvos
gyvenantiems, bet viso pasaulio
lietuviams.
Nepamirškime, kad lietuvių
tautos jėgos nėra didelios. Todėl
jas turime taupyti, todėl jas
turim naudoti tik tokiems tiks-
lams, kurie mūsų tautą stiprina,
o ne išmisrams, kurie vingiuoja
šuntakiais. Lietuvos vyriausy-

Nauja Lietuvių Kalbos GRAMATIKA Skiriama Amerikiečiams

Parašė Kun. Dr. Jonas Starkus, Marianapolio Kolegijos
Profesorius

Seniai lauktoji lietuvių kalbos gramatika jau atspausta.
Ši gramatika skiriama ypatingai lietuviams amerikiečiams.
Nauja gramatika pasižymi savo taisyklingumu, medžiagos
pilnumu, aiškumu ir kas svarbiausia, gražia tvarka. Žodžių,
tai tinkamiausias vadovėlis norintiems geriau pažinti lietuvių
kalbą, ypač tinkamas lietuvių mokykloms.

GRAMATIKOS TURINYS:

1) Fonetika	8) Prieveiksmis
2) Morfologija	9) Prielinksnis
3) Daiktavardis	10) Jungtukas
4) Budvardis	11) Jaustukas
5) Skaitvardis	12) Žodžių Daryba
6) Įvardis	13) Sintaksė
7) Veiksmažodis	14) Rašyba

Visa gramatika parašyta 208 puslapiuose kietais audekli-
niais viršeliais

Ši naujovinė Lietuvių Kalbos Gramatika turėtų rasti kiek-
vieno lietuviu namuose ir todėl patartumėm ją tuojau įsigyti.
KAINA \$1. SU PERSIUNTYMU \$1.15

Amerikos Lietuvis

14 VERNON ST. WORCESTER, MASS.

Visų Maitintoja

(Rašo Arėjas Vitkauskas)

Visų maitintojė" esame vavime vaidina saulės šviesa, orą girdėti vadinant visų žemę, bet ji viena tokia nebuti. Yra jėga, kuri, matysite iš šio straipsnio, dar tikresnė visų maitintojos liepia ir žemei auginti. Kas nežino, kad žali lapai, ypač pavasari, yra augalų pasaulio, neišreikšiamai graubais. Miško, lankų, plačių ir laukų gražumas veikia kiekvieną žmogų. Ir visi ir nemokėti, ir seni ir gamtai siekia laisvo oro, lydyti po saulute, pakvėpuoti, kvapiu oru ir pasigėrėti pasaulio naujos, ryšios pavasariškos žalumos gražumu. Ir jeigu valandėlei įsivaizduoti, kad augalai nustotų žaliu rubu, tai esąs aplink pasaulis būtų neišreikšiamai apgailas ir menkas visais atžais. Liudna ir sunku būtų apnuogintas medžių šakaplėk arba juoda plytelių, ir laukų dirva ir niekas žmonių tuomet žmogaus žinio. Jeigu augalai dėl kurio priežasties iš karto nustos žaliu lapu, tai gyvyje būtų neįmanoma. Pažįstame, gerai, skaitytome kiekvienas mažiausias lapelis, kiekvienas narvėlių rinkinio jis pastatyti, yra ne kas kita, kaip mirtuvė, kame gaminama medžiaga, maistas žmogui netik pačius augalus, ir gyvuliui. Maža, to: tos dirbtuvės be pertraukos šviesos veikiamos išleidžia žiniamas dujas, kurios augalams deguoniu ir be kurių žmogui gyvuoti nei augalams, gyvuliams.

Suprasti visą tai, aš pažiūrėsiu supažindinti tamsta, žmogai, smulkiau su visa ta istorija. Aš išaiškinsiu kokį vaidmenį augalo gy-

kaip galingai jai veikiant sukuriama augalų ir gyvulių maistas ir kaip augalai išleidžia iš savo lapų deguonį.

Bet pirmiausiai tiems, kas nežino, kas tai deguonis, aš turiu truputį išaiškinti. Kiekvienas žino kad mus iš visų pusių apsupa oras. Oras — tai įvairių dujų mišinys, kurių tarpe didžiausią vietą pagal kiekį užima savo dvejose dujos. Vienos dujos vadinamos azotu, kitos — deguoniu. Azoto ore yra 79%, deguonies 21%. Ir vienos ir kitos dujos atrodo akims visiškai vaikiškos, bet labai griežtai skiriasi savo chemiškais savybėmis. Azotas — tokios dujos, kuriose niekas negali degti. Jeigu mes stiklinę, pripildytą azoto, įleisime uždegtą, pav. žvakę — ji tuojau pat užges. Priešingai tam, deguonis labai stipriai palaiko degimą. Jeigu mes įleisime į stiklinę, pripildytą deguonies, net įkaitintą geležinę vielą, tai ir ji degs, žarstydamas ryškias kibirkštis. Vos ruseną šakalys deguonies dujose per akimirksnį įsižiebia ryškia liepsna. Augalų ir gyvulių kvėpavimas, panašiai kaip degimas, palaikomas deguonies. Vienose azoto dujose gyvuliai greitai užtrokšta, bet azoto su deguoniu mišinyje, esant 4/5 dalimis azoto ir 1/5 daliai deguonies gyvuliai kvėpuoja teisingai ir gyvuoja visai sveiki, kaip tai mes matome, matydami gyvulių judėjimus paprastame ore. Įkvėpudami ir gyvuliai ir augalai įryja deguonį, o iškvėpuoja naujas, netinkamas kvėpuoti dujas, vadinamas anglirūkštimi. Anglirūkštis — taip pat vaikiškos dujos, kurios, kaip ir azotas, negali palaikyti nei degimo nei kvėpavimo. Maža to tuo dujos labai nuodingos ir jeigu jas sumaišyti su deguoniu tokiam kiekibių santykiavime, kokiame yra ore sumaišytas azotas su de-

AMERIKOS LIETUVIO

1940 Metų Sieniniai Kalendoriai

JAU GATAVI IR SIUNTINĖJAMI

Kalendoriai perstato Pasaulinę New Yorko Parodą ir Jos Progresą; Ją puošia įvairių valstybių vėliavos, tarpe kurių plevesuoja ir Lietuvos trispalvė.

Kiekvienas Amerikos Lietuvis skaitytojas pilnai užsimokėjęs už savo prenumeratą, gaus tą **ISTORINIAI REIKŠMINGA KALENDORIŲ DOVANAI.**

Amerikos Lietuvis prenumeratos kaina Amerikoje \$2.00; Užsieny - Lietuvoje - \$2.50.

Prašome visų savo skaitytojų su panaujinimu prenumeratos idėti 10c kalendoriaus persiuntimo lėšoms padengti. Visais reikalais kreipkitės:

AMERIKOS LIETUVIS, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS BYLOS ATBALSIAI

Rašo ADV. WM. J. DRAKE-DRAGUNAS

178: K — Tamsta liudijai 1939 m. rugs. 17 d. b-vė tamstai skolinga apie \$2000 algos 1937 m.?

A — Taip.

— Ir kada tamsta \$2000 užmokėta?

— Apie rugsėjo 7-tą dieną.

— Ar turi tikslią sumą?

— Manau, kad turiu.

— Well, pasakyk.

— Neturiu files su savim.

— Kada išmokėjimas buvo užgirtas?

— Kieno?

— Betkieno, kas tokius dalykus užgirta?

— Mano alga buvo nustatyta 1936 m.; aš savo pareigas.

— Argi tamsta neljudijai, kad alga buvo nustatyta tiems metams?

— Galbut liudijau.

— Ir nebuvo jokio tolimesnio nutarimo tamstos algą?

— Aš manau, kad buvo vėliau nutarta.

— Kada? A — Neatsimenu.

— Pasakyk kiek gavai 1939 m.?

— Jei turėčiau rekordą, pasakytčiau.

— Argi nebuvai prašytas atsiesti savo šio šandien?

— A — Aš to neturiu.

— Kada buvo jūsų direktorių paskutinis A — 1939 m. rugsėjo 8 d.

— Turi čia protokola. A — Taip.

— Ar yra koks įrašas, leidžiantis tamstai neįsileisti antrosios algos už praeitą laiką.

— Ar tamstos algos klausimas buvo iškeltas posėdyje? (Jokio atsakymo)

— Ar buvo koks nutarimas dėl tamstos algos? — Jokio nutarimo tame posėdyje nepadarėtas nebuvo reikalinga. Aš pranešiau kad užvilktai algos ir niekas nesipriešino.

— Ar tamsta pasitarai su likvid. k-ja dėl mokėjimo leidimo?

— Aš su nieku asmeniškai nesitariau; kai šio k-jos narių dalyvavo posėdžiuose.

— Tamsta tik ištraukiai čekį?

— Ne, aš tik parašiau čekį ir jis buvo kondėl netikslus.

— Kieno? A — Pirmininko ir išdininko.

— Taip kad tuo klausimu nieko nebusuota?

— Tai nebuvo reikalinga.

— Ar tamsta gavai algą už visą laiką, ką vykęs iš šio krašto? A — Tik algą.

— Ar kas nors tuo laiku tamstą pavadavo? — Taip.

— Kiek savaičių? A — Apie 12.

— Ar tamsta gavai algą už tris dienas lapkričio mėn., kad tamsta buvai vertėju Teisme Brooklyne?

— Taip, aš ką nors padėjau savo vieton.

— Ką tamsta samdei? A — P. Baublį.

— Kur jis tamstą pavadavo, tamstos raštinė? A — Mano raštinėje.

— Ar jam bankas mokėjo? — Ne už darbą, kokį jis man dirbo.

— Už pilnas 3 dienas? — Taip, aš mokėjau už 3 dienas.

— Ar tamsta gavai algą už vieną dieną, sausio 25 d., kai tamsta buvai vertėju tamstos? A — Neatsimenu.

— Argi tamsta negavai \$30 iš New Yorko tamstos dienas? A — Neatsimenu.

— Argi tamsta negavai po \$7.50 į dieną už tris teisme? A — Taip.

— Ar tamsta gavai algą pernai liepos mėn., kai lietuvių seimą?

PHILADELPHIA, PA.

PERSTATYMAS "LIETUVA" — PASAKYTA KALBA

Minint Lietuvos Nepriklausomybės šventę vasario m., 18-tą d., perstatyme "Lietuva" pasakyta kalba. Tą kalbą pasakė mokinė Eleonora Savickaitė, kuri savo kalboj nudavė tikrai žavėjantį įspūdį. Ji pasakė sekmą: "Nors didžiama mūsų čia gimė ir auge, vienok kiekvienas savo širdyje jaučiame ir sakome, kad Lietuva tėvynė mūsų. Lietuva mūsų šalis, mūsų žemė. Ir kaip miela kožnam prisiminti Lietuvos vardas. Kaip malonu klausyti nuo tėvūčių apie gražius dorus Lietuvos papročius. Mes žinome, kad mūsų tėvukai ir mamytės yra lietuviai, jie iš Lietuvos atkeliavo į šią šalį, čia mus augina. Musų siela ir jausmai jaučia, kad esame tikri lietuviai ir kitokiais būti negalime. Lyg dangiškas balsas šaukia mus, Lietuvos sunai dukterys: mylėkite ir gerbkite savo tėvynę Lietuvą. Jos kalba garbina praeitį ir mes pirmąją sabo užduotį statome mylėti Lietuvą, savo tautą, savo gimtąją kalbą. Savo tėvynės niekada nepamiršime. Taip, Lietuva... Tėvynė mūsų". Pilnutėlė buvo švento Kazimiero parapijinė salė dalyvių. Visi taip tyliai išklaušė tos jaunuolės kalbos, kuri tokia kalba ir nudavimu sujaudino klausytojus tėvynės meile. Užtai publika mokinei, jaunuolei E. Petronaitėi sukėlė griausmingą rankų plojimą. Visi žino, kad vaidinimas pasisekė seselių mokytojų Kazimieriečių rūpesčiu, kuriom priklauso padėka.

Septinto ir aštunto skyriaus mokinės dalyvavo "Lietuva" veikalo perstatyme. Vaidino sekancijos mergaitės: "Lietuvos" role, Pranciška Navickaitė; prakalbėjo į "Lietuva", Eleonora Petronaitė. Grupė dainavo ir deklamavo: Darata Bertulytė, Katarina Dambrauskaitė, Pranciška Juškauskaitė, Irena Kavaliauskaitė, Eleonora Krauklytė, Morta Krauklytė, Lucija Žukauskaitė, Marcelė Adomaitytė, Alicija Azaranskytė, Joana Balčaitytė, Katarina Baltrukonytė, Teresė Morkunaitė, Alberta Paškevičiūtė, Eleonora Šeperauskaitė. "SOKIS" — "KRIPUTIS", mergaitės 5-to ir 6-to skyriaus sekancijos: Eleonora Savickaitė, Antanina Rimdeikaitė, Pranciška Azaranskytė, Rita Konstantinaite, Emilija Lukošūtė, Elena Šaulytė, Teresė Petronaitė ir Teresė Strakšytė.

JUOKAI

Karį Vienoje gyveno toks žmogelis, kuris buvo didelis meilė dalykų mėgėjas, bet neturėjo pinigų jiems įsigyti. Dėl to jis kasdien lankydavosi pas vieną senų meno dalykų pirklių ir knisdavosi tarp senų piešinių ir braižinių.

Taip praėjo daug mėnesių. Pagaliau, žmogelis pasijautė nepatogiai, — kad nieko neperka, — ir nutarė esant reikalą tą pirklių atsipašyti.

— O, nieko, prašau, — atsakė tas pirklys mandagiai. — Aš tenorečiau, kad tokių klientų, kaip tamsta, būtų šimtai.

— Šim...? Šimtai? Tokių klientų, kaip aš?

Taigi, taigi. Deja, aš tokių turiu tukstančius.

TAMSI PRAEITIS

— Ta blondinė, kuri ten sėdi anoj salės pusėj, turi tamsią praeitį.

— Argi?

— Anksčiau ji buvo brunetė.

SUNKIAUSIAS DARBAS METUŠ GARBAS

Tėvas sunui: "Pasakyk, sunau, koks sunkiausias darbas metų garbe?"

Sunus: Kitiems tai nežinau, o tėtėi tai laikraščio prenumerata, nes per didžiąją pusę metų neprisirngi jos išsiusti.

laitis \$1.00; advokatas M. Slikas \$1.00; Mr. Lembutis \$1.50. Toliaus seka aukavusieji po dolerį: D. Rimdeika, A. Kundrotienė, A. Balčiūnas, J. Ivanaukas, K. Dryža, J. Naujokas, J. Staponavičienė, J. Biržietis, P. Pukas, M. Buitkienė, E. Stanislovaitienė, E. Valatkienė, P. Biržys, Mrs. Timinskienė, Mr. Jankauskas, Mr. Šeškus, Mr. Stankus, St. Agentas, Mr. Valentas, B. Augunas, A. Ažuolas, A. Dalinskas, B. Tribula, Mr. Dabokas, K. Baltrukonis. Žemiau dorelio nebuvo surašomi vardai, tad viso su smulkiais Vilniaus reikalams aukų sudarė \$54.00. **Rengetjai. K.D.**

